

SLUŽBENI VJESNIK BISKUPIJE KRK 3/2019.

SADRŽAJ

DOKUMENTI.....	98
Poruka mons. Tomislava Rogića za nedjelju turizma 2019.: <i>Čovjekova potreba za odmorom i gostoljubivost</i>	98
Izjava Komisije Iustitia et pax o izborima za Europski parlament	100
Sjednica Vijeća HBK za kler (Zagreb, 3. travnja 2019.)	102
Godišnja sjednica Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu (Zagreb, 24. travnja 2019.).....	102
Održani nacionalni dani za djelatnike pastoralna braka i obitelji (Zagreb, 26.-28. travnja 2019.).....	103
Priopćenje s 58. zasjedanja Sabora HBK (Zagreb, 14. - 16. svibnja 2019.)	106
Sjednica Vijeća HBK za nauk vjere (Zagreb, 6. lipnja 2019.).....	108
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA	109
Ljetovanje bogoslova (Krk, 9. - 12. srpnja 2019.)	109
Ispovjednici na misama u Svetištu M. B. Goričke.....	109
Duhovne vježbe svećenika.....	109
Seminari Metropolitanskog instituta u Rijeci za vjernike Laike	110
Iz KATEHETSKOG UREDA	111
Metropolitanski izlet vjeroučitelja (22. lipnja 2019.)	111
Raspored odgojitelj(ic)a u vjeri i vjeroučitelj(ic)a u ped. i šk. god. 2018./2019.....	111
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI	116
Kronika krčkog biskupa.....	116
Dijamantni svećenički jubilej vlč. Antona Barbiša.....	117
Proslavljeni rapski Križi (Rab, 28. travnja 2019.)	117
Biskup Ivica predvodio proslavu blagdana bl. Ivana Merza u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu (11. svibnja 2019.).....	120
Hodočašće svećenika Krčke biskupije u Macelj, Tezno i Bleiburg (17. i 18. svibnja 2019.)	121
Biskup Ivica podijelio sv. Potvrdu krizmanicima Hrvatske kat. župe u Münchenu (25. svibnja 2019.)	126
Biskup Ivica zaredio dvojicu novih svećenika Krčke biskupije (Osor, 1. lipnja 2019.) ..	126
U Katedralnoj riznici predstavljena izložba »Crkveni motivi Ivana Volarića« (Krk, 2. lipnja 2019.)	129
Mladomisnici slavili misno slavlje u Krčkoj katedrali (Krk, 3. lipnja 2019.).....	130
Proslavljena svetkovina sv. Kvirina (Krk, 4. lipnja 2019.)	131
Kardinal Bozanić predvodio svečano euharistijsko slavlje u povodu proslave 50. obljetnice Riječke metropolije (Rijeka, 15. lipnja 2019.)	132
Proslavljena 100. obljetnica župe Sveti Vid i predstavljena monografija dr. sc. A. Bozanića <i>Miholjice i Sveti Vid - od najstarijih vremena do danas</i> (15. lipnja 2019.)	135

PORUKA MONS. TOMISLAVA ROGIĆA ZA NEDJELJU TURIZMA 2019.

Čovjekova potreba za odmorom i gostoljubivost

Uto se apostoli skupe oko Isusa i izvijeste ga o svemu što su činili i naučavali. I reče im: »Hajdete i vi u osamu na samotno mjesto, i otpočinite malo.« Jer mnogo je svijeta dolazilo i odlazilo pa nisu imali kada ni jesti. Otploviše dakle lađom na samotno mjesto, u osamu. (Mk 6,30-32)

Vrijeme ljeta u nas bitno je obilježeno turističkom sezonom. Za domaćine to je vrijeme intenzivnog rada, kada se »pada s nogu« od posla. Za goste, turiste to je vrijeme odmora od svakodnevnih briga, upoznavanje novih krajeva, ljudi i običaja, vrijeme kad se na sve načine koristi toplina sunca, blagodat mora, dugi dani i tople noći. Za neke je to vrijeme »ludih provoda«, velikih okupljanja na mega koncertima ili drugim zabavama. Dakako, postoje i radosna obiteljska okupljanja u vrijeme školskih praznika i godišnjih odmora.

Osim za djelatnike u turizmu, ugostiteljstvu i svim dežurnim službama kao da svima drugima ljetu poručuje: odmori se, opusti se, predahni. I u evanđelju Isus svoje učenike šalje da malo otpočinu, u osami. Šalje ih da se malo odmaknu od svega što su činili, doživjeli, svega što ih je umorilo i opteretilo dušu.

Kako bi izgledao taj Isusov poziv današnjem čovjeku? Od kojih bi se to navezanosti i opterećenosti svakodnevice, zarobljenosti trebalo odmoriti? Svakako od redovitog napornog rada. Naći vremena za dušu, za rodbinu i prijatelje, za svoje najbliže, za ljepote prirode kojima smo Božjim darom okruženi. Usporiti od redovite užurbanosti i naći vremena za ono što inače propuštamo. Naći vremena za molitvu i zahvalnost po kojoj ćemo bolje razaznati darove i blagodati koje smo od Boga primili.

Ovo naše digitalno doba stalno nas veže uz neke ekrane, male ili velike, u doba odmora mogli bismo se malo i od te zarobljenosti oslobođiti. Danas se putuje više, češće i u udaljenije krajeve. Doživljavati putovanja ne samo kao napetost i nužnost da se dođe do želenog mjesta, već kao sliku životnog putovanja do cilja. I putovanje je dar, a ne samo dolazak na cilj.

Vrijeme odmora (praznici) nije prazno vrijeme nego vrijeme ispunjeno onim što nas oslobađa i nadahnjuje, vrijeme povratka sebi i onima koje volimo. Darovano vrijeme u kojem se možemo na miru pitati činim li drugima samo ono što bih volio da oni čine meni? Zlatno Isusovo pravilo za vrijeme odmora u kojem možemo izgrađivati, iscijeliti, poboljšati možda narušene odnose. Ako nas cijela godina melje u svom žrvnju briga i zauzetosti, pokušajmo barem za vrijeme odmora poslagati svoje misli, želje i ciljeve,

svoje napore i zauzetosti na taj način da Boga stavimo na prvo mjesto, a brigu za čovjeka, brata pored sebe, u centar vrijednosti i važnosti za koje se zalažemo.

Gosta se često promatra kao onoga koji dolazi kod nas nešto potrošiti ili kako od njega izvući što više i bolje zaraditi. Sve se rjeđe čuju pojmovi: ljubaznost ili gostoljubivost. Ako se i spomenu onda je to opet u svrhu koristi, ostvarenja što većeg prometa i bolje sezone. To dakako nije osobina niti stav koji bi pripadao evanđelju ili kršćanskim krepostima. Ipak, sve se to nekako uvlači »pod kožu« i ljudi gube one istinske vrijednosti oko kojih se valja potruditi, manje se druže, manje odlaze jedni drugima u svojoj užoj sredini, prijateljima, rodbini.

Pod utjecajem sveopćeg mijenja i onoga o čemu mediji govore nađe se i kršćanska duša. Ljudi smo svoga vremena i ništa što nas okružuje nije bez posljedica. Kršćanski je oduprijeti se negativnom utjecaju i ne zaboraviti vrline – krepsti kojima nas Biblija uči. U Svetom pismu mnogi su primjeri koji veličaju gostoljubivost. Pomoći nevoljnog, primiti putnika namjernika, iskazati mu ljubaznost spada u djela milosrđa po kojima svjedočimo Božju ljubav i zavrjeđujemo od Boga nove milosti. Bog se u dobroti ne da natkrili. Učinjeno dobro drugome ne može od Boga proći ne zapaženo.

Nije naš narod zaboravio gostoljubivost, o tome svjedoče mnogi gosti koji su boravili u našoj Domovini, ali je opasnost da gostoljubivost postane oruđe koristi, da ljubaznost postane «proizvod» koji se prodaje. U tom slučaju ostaje samo ostvarena dobit, ali ne i zasluge kod Boga koje će nam Gospodin uzvratiti. Pojam gostoljubivost već u sebi sadrži ljubaznost prema onome koji nam je došao jer mu boravak želimo učiniti lijepšim. Želimo da ponese lijepe uspomene, želimo da ostvarenim posjetom njegov život bude bogatiji za jedno novo prijateljstvo. To je istinsko obogaćenje koje i nas usrećuje i čini život lijepim.

Crkva u tom vremenu ljetnih događanja želi svoja vrata otvoriti svakom srcu dobre volje, potrebnom mira, odmora, tištine i molitve.

Nedjelja turizma upućuje poziv svim djelatnicima u turizmu da njeguju svoje ljudske, vjerske i moralne kvalitete a svoje darove i sposobnosti neka ugrade u iskrenu i bratsku, gostoljubivu ponudu gostima. Neka predstojeći ljetni mjeseci i gostoprincima i turistima bude na izgradnju i blagoslov!

*Mons. Tomislav Rogić,
šibenski biskup i predsjednik Odbora HBK za pastoral turista*

IZJAVA KOMISIJE IUSTITIA ET PAX O IZBORIMA ZA EUROPSKI PARLAMENT

1. Hrvatska i Europa. Europska unija, nastala nakon dvaju strašnih svjetskih ratova, na poticaj hrabrih političara, zauzetih kršćana R. Schumana, K. Adenauera i A. De Gasperijs, u prvi mah kao »negacija moći« i način onemogućavanja ratova na kontinentu – koji se je sve do kraja XV. stoljeća nazivao jednostavno Christianitas, prostor kršćanstva – polako je izrastala u sve veću zajednicu država i građana. Istodobno, sve je širi i okvir suradnje na područjima na kojima je Unija djeleotvornija od država članica zasebno, a sve prema načelu supsidijarnosti, koji su kršćani promicali još od socijalne enciklike Pija XI. *Quadragesimo anno* (1931.), kao odgovor na agresivna presizanja totalitarizama u odnosu na prava osoba i »posredovnih zajednica«.

Hrvatska pripadnost Europi, njezinim vrijednostima i uljudbi, kulturi i pravu, tijekom povijesti bila je neupitna, premda je europska briga za Hrvatsku i hrvatski narod u prošlosti, pa i onoj bližoj, mnogo puta zakazala. Ta hrvatska, pretežito jednostrana, ljubav za Europu mira, demokracije i solidarnosti prerasla je ipak u institucionalne veze, pa je Republika Hrvatska 1996. godine, nakon duga čekanja, bila primljena prvo u političku integraciju Vijeća Europe (VE), a zatim je, voljom svojih građana, od 1. srpnja 2013. godine postala 28. država članica Europske unije (EU). Put Hrvatske prema tim integracijama bio je dug i trnovit – više od dvije godine čekanja pred vratima VE i najduži, osmogodišnji »pregovori« za pristup u EU – pa se ne treba čuditi što je s vremenom došlo i do pada hrvatskoga početna oduševljenja za te integracije.

2. Današnji izazovi. Danas se građani u državama članicama Europske unije nalaze pred svibanjskim izborima za Europski parlament, i to sa svim dvojbama i strahovima u odnosu na pokrenute promjene posljednjih četiriju desetljeća, kao i na sposobnost Unije i država članica da na njih odgovore u duhu svojih vrijednosti. Te promjene danas ugrožavaju ljudsku osobu i dostojanstvo čovjeka, koje proizlazi iz rada i stvaralaštva. Nesmiljeno uništavanje neobnovljivih bogatstava i biološke raznovrsnosti – tih dobara univerzalne namjene, za sve ljude i sve naraštaje – kao i klimatske promjene koje ono rađa, stavljuju svijet i Europu pred pitanje odgovornosti za stvoreno i za naraštaje koji dolaze.

Te su promjene do te mjere snažne i složene da je za njih potrebno tražiti zajedničko rješenje. Rad i homo faber postali su roba, i to nestalna i nesigurna; priroda rada se izmijenila i pogoršala, ne samo zbog novih tehnologija, nego i zbog nezasitnosti kapitala i sve šire hedonističke sebičnosti; kapital je zadobio sigurnost i prednost pred radom i čovjekom radnikom; novac je prestao biti sredstvom razmjene i postao je dominirajućom robom; plaća za rad sve manje omogućuje dostojan život; siromaštvo, zaposlenih i nezaposlenih, stalno se povećava posvuda u svijetu, kao i razlike između bogatih i siromašnih; nezaposlenih jest sve manje, ali zaposleni rade sve dulje i sve nesigurnije za svoju sutrašnjicu i svojih obitelji.

3. Tražiti nova rješenja. Pred takvim brzim promjenama, današnja se politika pokazuje presporom, a države svaka za sebe – neučinkovitim. To vrijedi i za Hrvatsku,

kao i za države u njezinu okruženju. Za sve teške i brojne nove pojave i njihovu regulaciju potrebno je tražiti globalnija rješenja, posebice ona zasnovana na europskim vrijednostima kršćanskih korijena, a s ciljem zaštite sloboda i prava, kao i »integralnog razvoja ljudske osobe«, na čemu inzistira socijalni nauk Crkve i brojne enciklike posljednjih papâ. Ljudsko dostojanstvo i autonomija osobe, te krovne i povezne kršćanske i općeljudske vrjednote, moraju postati kriterijem i imperativom prilagodbi i promjena u Europskoj uniji. Danas su stoga potrebna dva odlučna zaokreta. Kao prvo, europska načela »socijalne tržišne ekonomije«, socijalnog dijaloga, kao i »stupa socijalnih prava« moraju postati, na dugu stazu, kamenom temeljcem Europske unije, koji se može ostvariti politikom uzajamnosti/solidarnosti, konvergencije i napretka. Osim toga, Europska unija mora osnažiti svoju, za sada još uvijek u začecima, zajedničku vanjsku i obrambenu politiku, kao jamstvo snage i obrane te njezina održanja i utjecaja u svijetu.

4. Građansko pravo i dužnost. Prije pet godina hrvatski su građani prvi put izabrali svoje zastupnike za Europski parlament koji je, s Vijećem ministara, postao stvarni zakonotvorac Europske unije, koja je danas prostor visokih normi zaštite demokracije i ljudskih prava, socijalne politike i okoliša. Hrvatski su građani danas ponovno pred pravom i dužnošću izbora zastupnika za taj Parlament. Komisija stoga poziva katoličke vjernike, druge kršćane i vjernike općenito, kao i sve građane Republike Hrvatske da se, vodeći računa o okolnostima vremena i teškoćama koje nosi budućnost, a svjesni svoje građanske dužnosti izbora hrvatskih narodnih zastupnika za Europski parlament, informiraju o programima kandidata te sudjeluju na tim izborima na dobro domovine i Europe, kao i svijeta – za naraštaje koji dolaze.

U Zagrebu, 22. svibnja 2019.

+ Đuro Hranić
nadbiskup đakovačko-osječki
predsjednik Komisije HBK-a »*Iustitia et pax*«

► IZVJEŠTAJI

SJEDNICA VIJEĆA HBK ZA KLER

- Zagreb, 3. travnja 2019. -

Vijeće Hrvatske biskupske konferencije za kler pod predsjedanjem predsjednika bjelovarsko križevačkog biskupa Vjekoslava Huzjaka održalo je svoju redovitu sjednicu u srijedu, 3. travnja 2019., u prostorima Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu.

Na sjednici su razmotrena neka aktualna pitanja koja se tiču svećeničkog života, duhovnosti i pastoralu kako u Hrvatskoj tako i na razini univerzalne Crkve. Istaknuta je potreba izdavanja publikacije koja bi pratila i bila na pomoć i poticaj svećenicima u njihovom svakodnevnom životu i radu, a napose kao u pomoć u duhovnome rastu.

Tiskovni ured HBK

GODIŠNJA SJEDNICA VIJEĆA HBK I BK BIH ZA HRVATSKU INOZEMNU PASTVU

- Zagreb, 24. travnja 2019. -

U sjedištu Hrvatske biskupske konferencije održana je pod predsjedanjem biskupa mons. Pere Sudara 24. travnja 2019., tradicionalno u srijedu po Uskrsu, godišnja sjednica Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu. Na sjednici Vijeća sudjelovali su, uz predsjednika biskupa Sudara, nacionalni ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. Tomislav Markić, koji je ujedno i tajnik Vijeća, fra Miljenko Šteko, predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine, s. Ana Marija Antolović ASC, predsjednica Hrvatske redovničke konferencije, područni delegati hrvatske inozemne pastve: za Sloveniju fra Marko Prpa, za Austriju fra Iliju Mijatović, za Njemačku don Ivica Komadina, za Švicarsku fra Branko Radoš, za Zapadnu Europu vlč. Stjepan Čukman, za Skandinaviju mons. Stjepan Biletić, za Kanadu mons. Ivan Vukšić, za Sjedinjene Američke Države fra Nikola Pašalić, za Južnu Ameriku mons. Drago Balvanović, za Oceaniju fra Ivo Tadić, te predstavnik pastoralnih suradnika iz Njemačke gospodin Ivan Ivanković kao i predstavnica redovnica iz Njemačke s. Verica Grabovac.

Otvaramoći sjednicu biskup Sudar posebno je zahvalio Ravnatelju na njegovom do-sadašnjem predanom petogodišnjem radu u Ravnateljstvu dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu te čestitao na ponovnom petogodišnjem mandatu za koji je potvrđen na zajedničkoj sjednici objiju biskupske konferencije u siječnju o. g., također je izrazio zahvalnost i čestitke mons. Dragi Balvanoviću na njegovu 60-godišnjem služenju u svećeničkom pozivu Crkvi u domovini i inozemstvu. Predsjednik je potom vijećnike izvjestio o zaključcima zajedničkoga godišnjeg zasjedanja biskupa glede hrvatske inozemne pastve, posebno im prenjevši priznanje biskupa za predani pastoralni rad među našim seljenicima i njihovim potomcima. Potom je ravnatelj Markić podnio godišnje izvješće

o djelovanju Ravnateljstva u 2018. godini, govoreći posebice o aktualnom stanju i personalnim pitanjima, fondu solidarnosti, najvažnijim događanjima protekle godine kao i predstojećim događajima u ovoj godini, a progovorio je i o otvorenim pitanjima i izazovima naše inozemne pastve, među kojima osobito o novom valu iseljavanja. Posebno je istaknuo 50. obljetnicu utemeljenja Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu koja će biti obilježena tijekom tekuće godine.

U nastavku sjednice izvješća o povjerenim im područjima podnijeli su delegati hrvatske inozemne pastve, podijelivši jedni s drugima poteškoće i izazove s kojima se susreću, osobito u situaciji pojačanoga iseljavanja hrvatskih katolika iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, posebice u zapadnoeuropejske zemlje.

Sudionici su raspravljali o relevantnim dokumentima za djelovanje hrvatske inozemne pastve: Statutu Vijeća, Pravilniku Ravnateljstva te Pravilniku delegatske službe za koje su predložene određene izmjene koje će se dostaviti za sljedeće zajedničko zasjedanje obiju konferencija.

Nazočne je pozdravio i biskup domaćin, generalni tajnik HBK mons. Petar Palić koji je nazočio kraćem dijelu sjednice čestitavši uskrsne blagdane i zaželjevši plodan rad.

vlč. dr. Tomislav Markić, nacionalni ravnatelj

ODRŽANI NACIONALNI DANI ZA DJELATNIKE PASTORALA BRAKA I OBITELJI – Zagreb, 26.-28. travnja 2019. –

Treći nacionalni studijski dani za djelatnike pastoralna braka i obitelji u organizaciji Vijeća odnosno Ureda Hrvatske biskupske konferencije za život i obitelj, te Šibenske biskupije održani su od 26. do 28. travnja u Katoličkom školskom centru u Šibeniku. Tema studijskih dana bila je *Starije osobe i međugeneracijska solidarnost – Poslanje djedova i baka*.

Svečano otvorenje 26. travnja započelo je prigodnim obraćanjem šibenskog biskupa Tomislava Rogića. »Vjerujem da će ovaj susret dati nove ideje, misli i poticaje koji će našim djedovima i bakama u narednom vremenskom periodu biti poticaj da nastave ulogu koju im je Bog dao u odgoju i podizanju djece, te prenošenju vjere«, rekao je biskup Rogić.

Studijske dane otvorio je predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj dubrovački biskup Mate Uzinić. Ovi studijski dani trebaju nas potaknuti na međugeneracijsku solidarnost. Ovaj skup želi posvijestiti da na pravi način vrednujemo djedove i bake, kako bismo se mogli obogatiti s onim što nam oni mogu ponuditi.

U sklopu svečanosti otvorenja djeca iz dramske sekcije Katoličke osnovne škole izvela su prigodni igrokaz pod nazivom *Paket* koji progovara o vrednovanju djedova i baka u suvremenim obiteljima. Školski zbor izveo je i prigodni glazbeni program, rekao je biskup Uzinić.

Nakon otvorenja uslijedilo je prvo predavanje prof. dr. Ane Štambuk o ulozi starijih osoba u obitelji, Crkvi i društvu te o aktualnim izazovima s kojima se susreću. Dr. Štambuk ukazala je kako starenje treba prihvati. »U zajedničkom traženju odgovora na pitanje uloge starijih osoba u današnjem svijetu bez obzira na stanje svakog pojedinca i okolnosti u kojima živi, pa čak i blizinu smrti! – leži temelj uspješnog, aktivnog i zdravog starenja, starenja koje nije smisao samom sebi, nego upravo kroz otvorenost komunikacije i suživota s drugima, dopušta oblikovanje jedne nove stvarnosti koja iz generacije u generaciju šalje poruku o neuništivosti i svetosti čovjekova života«, kazala je dr. Štambuk. Istog dana održana je i radionica »Blagodati i izazovi starijih osoba« koja se nadovezala na predavanje dr. Štambuk. Treća životna dob ne mora biti ispunjena usamljenošću i apatijom. Starost treba aktivno i zdravo živjeti, a ne pasivno promatrati, istaknuto je. Radionica se dotaknula promjena koje starost donosi, stereotipa i diskriminacije prema starijim osobama. Drugog dana studijskih dana održano je predavanje prof. dr. Vladimira Dugalića *Djedovi i bake – mudri prenositelji kreposti i vjere.* »Mnogo je osoba koje proživljavaju starost ne samo vedro i dostojanstveno, nego kao životno razdoblje koje pruža nove mogućnosti rasta i zauzimanja. Oni pružaju malenima pogled u budućnost, sjećanje su i bogatstvo obitelji. Oni su blago koje ne smijemo uskratiti novim generacijama, osobito kada pružaju svjedočanstvo vjere u svom približavanju smrti. Osobe treće životne dobi treba stoga promatrati kao bogatstvo, jer su jamstvo čvrstine, trajnosti i skupnog pamćenja obitelji i društva«, istaknuto je u predavanju.

Katoličko udruženje djedova i baka predstavila je predsjednica Catherine Wiley. Udruženje je rođeno iz potrebe ohrabrvanja i podržavanja djedova i baka koji možda i ne znaju da iz samoga Svetog pisma imaju poziv i zadaču prenošenja vlastite vjere, ili onih djedova i baka koji su možda odustali od te zadaće. Proteklih godina pretpostavljalo se da će naša djeca i unuci biti katolici, no to danas više nije slučaj. Djed ili baka može biti jedini praktični katolik u obitelji. Današnjim bakama i djedovima često je teško prenijeti dar vjere koji im je predan. Mogu biti optuženi za staromodnost, da su izvan dodira sa svijetom koji često negira našu potrebu za Bogom. Oni znaju vrijednost vjere ali često ne znaju kako ju prenijeti svojoj djeci ili unučadi. Katoličko udruženje djedova i baka postoji da bi providjelo djedovima i bakama duhovne i praktične načine stvaranja trajnog nasljeđa vjere. Dio smo stare tradicije i pomažemo stvoriti nove tradicije, time povezujući staro s novim, ispunjavajući životno važnu povezanost između generacija. Djedovi i bake trebaju Crkvu, no također Crkva treba njih. Oni trebaju biti prepoznati i priznati u svojim velikim zaslugama, istaknula je Wiley.

Slovensku udrugu »Glas baka i djedova« predstavila je predsjednica Metka Zevnik. Naglasila je kako Udruga baka i djedova Slovenije zagovara poštovanje uloge djedova i baka u društvu kao i poštovanje njihova rada i iskustva. U Sloveniji obiteljima nudimo bezbroj sati pomoći i sigurnosti za djecu. Njegujemo bolesne unuke, kako bi roditelji mogli lako obavljati svoj posao, što pozitivno utječe na njihovo fizičko i mentalno zdravlje i radnu učinkovitost. Djedovi i bake u teškim vremenima često pružaju podršku obitelji svoje djece, kazala je Zevnik koja je istaknula i politički angažman udruge. Do sada smo u nekoliko navrata pokušavali dati prijedloge zakona kako bi se uvela mo-

gućnost da djedovi i bake mogu posvojiti svoje unuke, ako se njihovim roditeljima nešto dogodi. Zbog sastava parlamenta s lijevom većinom, do sada nismo uspjeli, unatoč snažnoj potpori naroda.

Nakon predstavljanja udruga održano je predavanje *Međugeneracijska solidarnost kao odgovor na kulturu odbacivanja*. Dr. Gordan Črpić ukazao je kako se u suvremenom zapadnom svijetu razvilo nekoliko modela odnošenja prema starijim osobama. Prvi, najrasprostranjeniji je institucionalno zbrinjavanje. Drugi je, suprotno prвome, deinstitutionalizirano zbrinjavanje i briga o starijim osobama. Treći, koji postaje sve popularniji je potpomognuti odlazak s ovoga svijeta. Upravo ovaj treći ukazuje na problem koji se javlja s obzirom na starije osobe: njihovo je uzdržavanje i održavanje skupo, a i društveno neracionalno. Sva tri modela jako su ekonomski determinirana. Ni jedan ne uključuje angažman obitelji jer organizacija rada i slobodnog vremena ne omogućuje obitelji da aktivno sudjeluje u tom projektu. Predavanjem se pokušava dati prikaz stanja stvari s obzirom na solidarnost u Hrvatskoj, te naznačiti moguća rješenja koja bi tragala za nekim četvrtim modelom koji bi bio ekonomski održiv, ali i humano podnošljiv, inkluzivan glede promatrane populacije, kazao je dr. Črpić.

Dr. Andreja Brajša-Žganec održala je predavanje *Međugeneracijska obiteljska solidarnost*. Uzakala je na povezanost kvalitete života, životnog zadovoljstva, sreće kao i pojedinih domena životnog zadovoljstva s obiteljskim funkcioniranjem, kao i s brojem članova obitelji i brojem djece osoba u ranoj, srednjoj i kasnoj odrasloj dobi.

Drugog dana Studijskih dana održane su dvije radionice. Prva radionica bila je *Djedovi i bake u akciji* i nadovezala se na predavanje *Djedovi i bake: mudri prenositelji vjere i krepsti* te predstavljanja udruženjâ baka i djedova u drugim zemljama. Svoje uporište ima i u retku iz molitve pape Benedikta XVI. koji za djedove i bake moli Gospodina: »Učini ih učiteljima mudrosti i hrabrosti kako bi budućim naraštajima mogli prenosi plodove svoga zreloga ljudskog i duhovnog iskustva.« Djedovi i bake svojoj unučadi, ali i drugoj djeci s kojom dolaze u kontakt, na mudar način mogu pomoći da zadrže dodir sa stvarnim svijetom, dodir s prirodom kao i s duhovnim svijetom, prenoseći im kršćansku vjeru i krepsti ili drugim riječima rečeno, vrline i vrednote.

U radionici *Radosni zagrljaj između mladih i starijih* prikazani su pozitivni aspekti odnosa mladih i starijih u smislu stvaranja protuteže 'kulturi odbacivanja'. Budući da je dodir, odnosno zagrljaj moćno sredstvo izražavanja naklonosti i ljubavi, sudionike se potaknulo na promišljanje o preduvjetima i preprekama radosnom zagrljaju te što u njega unose mladi, a što stariji. Radosni zagrljaj može se doživjeti ponajprije ondje gdje ljudi jedni s drugima žive u duhu Isusa Krista, gdje rastu u zajedništvu i vjeri, gdje oprštaju, zahvaljuju na svakome danu i gdje svakodnevno žive ljubav. Drugi dan Trećih nacionalnih studijskih dana za djelatnike pastoralne braka i obitelji zaključen je misnim slavlјem koje je u biskupijskom marijanskom svetištu u Vrpolju predvodio dubrovački biskup Mate Uzinić.

Posljednjeg dana izneseni su zaključci koji su proizašli iz prethodna dva dana. Skup je završio misnim slavlјem u katedrali sv. Jakova predvodio šibenski biskup Tomislav Rogić. Voditelj Ureda Hrvatske biskupske konferencije za život i obitelj dr. Petar Kreši-

mir Hodžić izrazio je nadu kako će sve izneseno na studijskim danima pridonijeti što kvalitetnijem osmišljavanju obiteljskog pastoralu u narednom vremenskom periodu. Naglasak će svakako biti stavljen na značaj i ulogu starijih osoba.

PRIOPĆENJE S 58. ZASJEDANJA SABORA HBK

– Zagreb, 14. - 16. svibnja 2019. –

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 58. u nizu, održano je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića u Zagrebu od 14. do 16. svibnja 2019. Na zasjedanju su uz članove HBK sudjelovali delegat Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mostarsko-duvanjski biskup i upravitelj Trebinjsko-Mrkanske biskupije mons. Ratko Perić, delegat Slovenske biskupske konferencije biskup Novoga Mesta mons. Andrej Glavan i subotički biskup mons. Ivan Penzeš.

U svojem pozdravnom govoru na početku zasjedanja nadbiskup Puljić podsjetio je na događnja od prošlog zasjedanja te ukratko prikazao glavne teme zasjedanja. Posebni pozdrav i dobrodošlicu uputio je dvojici novih članova Hrvatske biskupske konferencije apostolskom administratoru Križevačke eparhije mons. Milanu Stipiću i pomoćnom đakovačko-osječkom biskupu mons. Ivanu Ćuriću.

U radnom dijelu zasjedanja biskupi su upoznati s pojedinostima i glavnim porukama sa susreta pape Franje s predsjednicima biskupskih konferencija, poglavarima Istočnih katoličkih Crkava, poglavarima muških i ženskih redovničkih zajednica i procelnicima dikasterijâ Svete Stolice o temi »Zaštita maloljetnika u Crkvi«, koji je od 21. do 24. veljače 2019. održan u Vatikanu. Na tome susretu, koji je okupio 190 sudionika, raspravljalo se i promišljalo o odgovornosti, suodgovornosti i transparentnosti u svezi zaštite maloljetnika u Crkvi uz nazočnost žrtava koje su iznijele svoja svjedočanstva. Na kraju susreta papa je održao zapažen govor pod naslovom »Pretvorimo zlo u pročišćeњe« u kojem je pozvao sve vlasti i pojedince na bezrezervnu borbu protiv zlostavljanja maloljetnika, seksualnog i svakog drugog, isktaknuvši kako je riječ o odvratnim zločinima koje treba izbrisati s lica zemlje. Kao rezultat tog susreta je papin motu proprij »Vi ste svjetlo svijeta«, objavljen 7. svibnja 2019., s konkretnim odredbama i smjernicama za sprječavanje zlostavljanja djece i nasilja u Crkvi, a njih će se ugraditi u već postojeće smjernice HBK.

Analizirajući pohod »Ad limina apostolorum«, koji je ostvaren od 12. do 17. studenoga 2018., biskupi su se osvrnuli na susrete koje su tom prigodom imali sa Svetim Ocem i odgovornima u pojedinim dikasterijama Svete Stolice.

Na zasjedanju su biskupi promišljali o aktualnoj temi »čišćenja pamćenja i spomena mučenika« o čemu je govorio i pisao sveti Ivan Pavao II. uoči proslave Velikog jubileja Crkve 2000. potičući vjernike da na kršćanski način prevladaju zlo koje se dogodilo u prošlosti. On se u više navrata tijekom pastirskih putovanja ispričavao za sablazni i loša

djela koja su počinili sinovi Crkve i poučavao da »čišćenje pamćenja« ne znači zaboravljati prošlost, već je »pamtiti na očišćen način«; kajući se za zlo koje su nanijeli članovi vlastitog naroda ili Crkve, te moliti oproštenje od onih kojima je zlo naneseno i oprostiti onima koji su nam nanijeli zlo. U protivnom ako s osjećajima mržnje pamtimo naneseno zlo, mi smo zarobljenici zla. Dostojanstvo žrtve, naime, »traži da svoje pamćenje očistimo praštanjem i kajanjem«. Istaknuto je kako je taj papin poticaj na osobit način zaživio u jasenovačkoj župnoj crkvi, gdje svake godine na 'žalosni petak' uoči Cvjetnice požeški biskup predvodi misu zadušnicu za sve žrtve uz nazočnost episkopa. Uz to pozitivno je vrednovan ekumenski susret predstavnika HBK s mitropolitom i episkopima SPC-a koji djeluju na području u Republike Hrvatske, koji je održan u siječnju u Požegi. Naglašena je važnost takvih susreta u duhu međusobnog poštovanja i evanđeoske dobrohotnosti kako bi se prevladali nesporazumi i predrasude te gradili odnosi kako doli kuje onima koji nasljeđuju Isusa Krista.

Biskupi su upoznati i s radom Biskupske sinode za mlade koja je pod naslovom *Mladi, vjera i razlikovanje zvanja/poziva* održana od 3. do 28. listopada 2018. u Vatikanu. U radu sinode sudjelovalo je 267 sinodskih otaca, 49 »slušača i slušačica«, među kojima 34 mlade osobe sa svih kontinenata, 23 »stručnjaka« te osam bratskih delegata, pripadnika nekatoličkih kršćanskih konfesija. Sinoda je pripremana dvije godine tijekom kojih su prikupljana iskustva o radu s mladima iz svih dijelova svijeta. Nakon intenzivnog rada na generalnim zasjedanjima gdje su iznošena promišljanja sinodalnih otaca i rada u radnim grupama po jezičnim skupinama, priređen je završni dokument koji je predan papi Franji na potvrđivanje. Istaknuto je kako je sinoda pokazala otvorenost Crkve prema mladima što se pokazalo i kroz sudjelovanje pedesetak mladih na svim generalnim zasjedanjima i po radnim grupama što do sada nije bio slučaj. Papa Franjo bio je nazočan na svim zasjedanjima te je tijekom sinode kroz svoje propovijedi i intervente stalno naglašavao kako mlade treba slušati, imati povjerenje u njih te se otvarati novim modelima pastoralnog djelovanja i voditi mlade u susret Kristu čemu trebaju smjerati sve kateheze i svi drugi modeli i susreti. Kao plod sinode je apostolska pobudnica pape Franje »Christus vivit« koja je objavljena 2. travnja 2019. Biskupi su istaknuli kako taj dokument treba dobro proučiti i papine poticaje primjeniti u konkretnom pastoralnom djelovanju.

Na zasjedanju su obrađena i neka vjeronaučna i katehetska pitanja. Biskupi su održali udžbenike i metodičke priručnike za redovitu upotrebu u nastavi katoličkog vjeronauka za prvi i peti razred osnovne škole i prvi razred srednje škole kao i izradu eksperimentalnih nastavnih materijala za drugi i šesti razred osnovne, te za drugi razred srednje škole koji će biti korišteni od sljedeće školske godine 2019/2020. Odlučeno je da se Deveti pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike održi 3. i 4. ožujka 2020. na temu »Katekumenat – nadahnuće za katehezu i evangelizaciju odraslih«.

Iduće godine bit će obilježena 50. obljetnica kanonizacije prvog hrvatskoga sveca sv. Nikole Tavelića te će domovinska proslava toga velikog jubileja biti upriličena u Šibeniku 21. lipnja 2020. Bilo je govora i o obilježavanju 400. obljetnice mučeničke smrti sv. Marka Križevčanina (2019.) i 1600. obljetnice smrti sv. Jeronima (2020.).

Predsjednici pojedinih tijela, Komisija, Vijeća i Odbora HBK podnijeli su redovita godišnja izvješća. Biskupi su usvojili statute Hrvatskog katoličkog radia i Informativne katoličke agencije.

Sedmi susret katolika iz Hrvatske i Slovenije bit će održan u Krašiću 19. listopada 2019. Misno slavlje predvodit će zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić.

Na zasjedanju su donesene i odluke o pojedinim mandatima u tijelima HBK. Hvarski biskup Petar Palić imenovan je za predsjednika Odbora HBK za sredstva društvenih komunikacija, a apostolski administrator Križevačke eparhije Milan Stipić imenovan je za predsjednika Odbora HBK za pastoral osoba lišenih slobode. Pomoćni đakovačko-osječki biskup Ivan Ćurić imenovan je za predsjednika Vijeća HBK za kler. Za pročelnika Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve HBK imenovan je prof. dr. Stjepan Balaban, pročelnik katedre Socijalnog nauka Crkve na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Kalendar događanja Hrvatske biskupske konferencije u idućem razdoblju uključuje susret članova HBK s redovničkim poglavarima i poglavaricama koji će biti upriličen 17. lipnja 2019., a izvanredno zasjedanje Sabora HBK održat će se 18. lipnja 2019. Jesensko, 59. zasjedanje Sabora HBK, održat će se od 16. do 18. listopada 2019. u Zagrebu.

Tajništvo HBK

SJEDNICA VIJEĆA HBK ZA NAUK VJERE

– Zagreb, 6. lipnja 2019. –

Redovna sjednica Vijeća HBK za nauk vjere pod predsjedanjem predsjednika mons. dr. sc. Vlade Košića, održana je u četvrtak, 6. lipnja u sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu.

Nakon molitve i pozdrava, predsjednik mons. Košić predstavio je svoje izvješće o radu Vijeća u protekloj godini, koje je podnio na proljetnom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije.

Glavna tema sjednice bila je ostvarenje planova koje su članovi Vijeća definirali za petogodišnji mandat. Među odabranim aktualnim temama na našem crkvenom i društvenom području, dogovoreno je da se za sljedeću sjednicu pripremi dokument o biblijsko-teološkom shvaćanju čovjeka u perspektivi suvremenih antropoloških izazova. Također je odlučeno da će Vijeće pripremiti izdavanje dokumenata koje su objavili Kongregacija za nauk vjere i Međunarodna teološka komisija. U skladu s tim, predsjednik mons. Košić izvjestio je o razgovoru s direktorom Kršćanske sadašnjosti glede suradnje na predloženom projektu i o već poduzetim koracima pripreme.

U drugom dijelu na sjednici se raspravljalo o ulozi i zadaćama Vijeća HBK za nauk vjere te o nekim neposredno aktualnim pitanjima na razini opće i mjesne Crkve.

s. Valerija Kovač

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj: 395/2019.

Krk, 18. lipnja 2019.

LJETOVANJE BOGOSLOVA – Krk, 9. - 12. srpnja 2019. –

Ovogodišnje ljetovanje bogoslova održat će se u Krku od utorka 9. do petka 12. srpnja. Detaljnije informacije svećenički kandidati dobit će od organizatora ljetovanja vlc. Ranka Papića, povjerenika za pastoral duhovnih zvanja.

✠ Ivica, biskup

Broj: 396/2019.

Krk, 18. lipnja 2019.

ISPOVJEDNICI NA MISAMA U SVETIŠTU M. B. GORIČKE

Svetište M. B. Goričke najveće je svetište, a time i hodočasničko mjesto Krčke biskupije. U mjesecu kolovozu obično tamo slavim dvije svete mise: 5. kolovoza prigodom blagdana Gospe Snježne, ujedno i Dana domovinske zahvalnosti, s početkom u 10 sati te 14. kolovoza, kada već tradicionalno predvodim Misu bdijenja uoči svetkovine Uznesenja Blažene Djeljice Marije na nebo, u 20.30 sati (započinje sa sv. Krunicom kod postaja Križnog puta). Oba događaja okupljaju mnogobrojne hodočasnike koji se tom prigodom žele ispovijediti. Apeliram stoga na sve svećenike s otoka Krka, kojima je to moguće, da za velike blagdane BDM dođu i budu na raspolaganju za ispovijedanje hodočasnika.

✠ Ivica, biskup

Broj: 397/2019.

Krk, 18. lipnja 2019.

DUHOVNE VJEŽBE SVEĆENIKA

Naša će biskupija ove godine organizirati dva termina duhovnih vježbi za svećenike. Prve će se duhovne vježbe održati na Košljunu od 19. do 23. kolovoza 2019., a voditelj će biti fra Štefan Kožuh OFMCap, koji je naznačio dva cilja: susret s Bogom i susret s nama samima. Nastojat će se obnoviti zadivljenost Bogom i životom, u ozračju sabranosti i molitve kroz sve dane. Duhovne će se vježbe stoga odvijati u potpunoj šutnji. Razgovor će biti moguć tek na kraju dana, nakon večere.

Drugi termin duhovnih vježbi koje će se odvijati kod oo. Karmelićana u Krku bit će od 26. do 29. kolovoza 2019. Voditelj će biti prof. dr. sc. Anton Tamarut.

Sudjelovanje na duhovnim vježbama svećenici neka prijave Biskupskom ordinarijatu u Krku do 12. kolovoza 2019.

✠ Ivica, biskup

SEMINARI METROPOLITANSKOG INSTITUTA U RIJECI ZA VJERNIKE LAIKE

Na tragu poziva Crkve na novu evangelizaciju, osobito poziva pape Franje, Metropolitani pastoralni institut u Rijeci nudi pomoć u formaciji vjernika laika. Novost je *Tečaj dinamike duhovnog života*.

U narednoj pastoralnoj godini 2019./2020. nude se četiri seminara:

1. Dvogodišnji **Teološko-katehetski seminar za pastoralne suradnike i župne animatore**. Za upis na ovaj seminar potrebna je preporuka župnika.
2. Dvogodišnji **Seminar za teološku kulturu laika**, za osobni razvoj i upoznavanje vjere i teologije.
3. **Tečaj novinarstva - odgoj za medije** koji traje 8 subota.
4. **Tečaj dinamike duhovnog života**.

Obrađivat će se teme o kojima razmišlja suvremeni vjernik danas kao npr.: načela kršćanske duhovnosti, općenito poziv na svetost i put k savršenosti/svetosti, Isus kao ključ duhovne teologije, Isus kao uzor slušanja, kršćanski duhovni uzori poput sv. Terezije Avilske, sv. Franje Asiškog, sv. Ignacija Lojolskog, suvremeni duhovni pokreti, razlikovanje kršćanske i New Age duhovnosti, pojam oprosta, duhovna borba, čišćenje, duhovna kriza, askeza i mistika, prosvjetljenje, mistično sjedinjenje, karizme, liturgija i duhovnost, duhovno savjetovanje, uvođenje u otajstvo kršćanske molitve... itd.

Tečaj je prvenstveno namijenjen onima koji su već prošli neki od Seminara na Institutu kao i onima koji već imaju teološku naobrazbu, u smislu vlastite duhovne nadgradnje i razvitka.

Za sve informacije možete se obratiti na (051) 345-139 ili na 091 1984 984.

Web stranica MPI-a: www.mpi-ri.com, a e-mail adresa: mpi.rijeka.hr@gmail.com

U lipnju i srpnju su predupisi, a u rujnu upisi na Seminare.

✠ Ivica, biskup

METROPOLITANSKI IZLET VJEROUČITELJA**– 22. lipnja 2019. –**

U organizaciji Katehetskog ureda Porečke i Pulske biskupije održat će se u subotu 22. lipnja o.g. metropolitanski susret vjeroučitelja u Svetvinčentu, Bermu i Pazinu, a o programu će vjeroučitelji biti naknadno obaviješteni. Prijaviti se treba do 17. lipnja Katehetskom uredu radi organizacije.

Ovo je 17. po redu susret ovakve naravi. Nadamo se da će ovaj, kao i protekli susreti proteći u ugodnom i lijepom raspoloženju koje će doprinijeti još većem zbljžavanju vjeroučitelja naše Metropolije.

Mr. Anton Peranić, predstojnik

**RASPORED ODGOJITELJ(ICA) A U VJERI I VJEROUČITELJ(ICA)
U PED. I ŠK. GODINI 2018./2019.**

I. DJEĆJI VRTIĆI**1. »KATARINA FRANKOPAN« KRK**

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojitelj(ica) u vjeri
Matični vrtić	Smokvik 7, 51500 Krk	(051) 667-141	Vesna Avsec
PV Baška	Zvonimirova 120, 51523 Baška	(051) 856-085	Ove godine vjerski odgoj nije provođen
PV Malinska	Novo naselje 7, 51511 Malinska	(051) 859-123	Ove godine vjerski odgoj nije provođen
PV Vrbnik	Retec 5, 51516 Vrbnik	(051) 857-131	Ove godine vjerski odgoj nije provođen
PV Vrh	Vrh 126, 51500 Krk	(051) 865-166	Ove godine vjerski odgoj nije provođen

2. »LASTAVICA« PUNAT

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojiteljica u vjeri
Matični vrtić	Ivana G. Kovačića 81, 51520 Punat	(051) 854-295	Smiljana Barši Veronika Kremenić (na porodiljnom)

3. »SVETA MALA TEREZIJA« PUNAT

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojiteljica u vjeri
PV Punat	Ivana G. Kovačića 63, 51520 Punat	(051) 854-010	Narcisa Modrušan s. Andreja Petravić

4. »GIRICE« CRES

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojiteljica u vjeri
Matični vrtić	Šet. 20. aprila 54, 51517 Cres	(051) 571-237	Mirjana Koljevina

5. »CVRČAK« MALI LOŠINJ

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojiteljica u vjeri
Matični vrtić	Kalvarija bb, 51550 Mali Lošinj	(051) 232-031	Borka Karčić Sara Badurina
PV Veli Lošinj	V. Nazora 41B, 51551 Veli Lošinj	(051) 236-137	Ove godine vjerski odgoj nije provođen
PV Nerezine	V. Gortana 51554 Nerezine	(051) 237-355	Ove godine vjerski odgoj nije provođen

6. »PAHULJICA« RAB

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojiteljica u vjeri
Matični vrtić	Palit 135a, 51280 Rab	(051) 724-224	Mirjana Drčec
PV Supetarska Draga	Supetarska Draga bb, 51280 Rab	(091) 6445205	Tea Vosnik

7. »CARIĆ« NOVALJA

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojiteljica u vjeri
Matični vrtić	Zeleni put bb 53291 Novalja	(053) 662-269	Ivanka Peranić

II. OSNOVNE ŠKOLE**1. »A.G. MATOŠ« NOVALJA**

Matična ško- la/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Slatinska bb, 53291 Novalja	(053) 661-337	Dragan Baričević Vlč. Ivan Debelić Ivanka Peranić
PŠ Lun	Lun, 53294 Lun	(053) 665-005	Dragan Baričević

2. »FRAN KRSTO FRANKOPAN« KRK

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Frankopanska 40, 51500 Krk	(051) 661-920	Vesna Avsec Mirjana Žužić Martina Jurjević
PŠ Baška	Zvonimirova 120, 51523 Baška	(051) 856-811	S. M. Monika (Darinka) Ikić
PŠ Punat	Pod topol 18, 51521 Punat	(051) 855-636	Krunoslav Čuljat Martina Jurjević
PŠ Vrbnik	Retec 5, 51516 Vrbnik	(051) 857-085	Slava Petrinović Martina Jurjević
PŠ Vrh	Vrh 43, 51500 Krk	(051) 865-193	Vilma Depikolozvane

3. »DUBAŠNICA MALINSKA« MALINSKA

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Bogovići, Stipkino 7, 51511 Malinska	(051) 859-151	Elizabeta Crvić Vilma Depikolozvane Ivana Gunjević (od 12.2.2019. na porodiljnom) Božidar Volarić (zamjena za Ivanku Gunjević)

4. »OMIŠALJ« OMIŠALJ

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Baječ, 51513 Omišalj	(051) 842-078	Katarina Čakarun
PŠ Dobrinj	Dobrinj 160, 51514 Dobrinj	(051) 848-220	Krunoslav Čuljat

5. »FRANE PETRIĆ« CRES

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Šet. 20. aprila 20, 51517 Cres	(051) 571- 211	Dubravka Buničić Ljiljana Filipas

6. »IVAN RABLJANIN« RAB

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Banjol 10, 51280 Rab	(051) 777-089	Nathalie Lukačević S. Josipa (Ivana) Perić (prvo polugodište) Kristina Kordić (drugo polugodište do 3.4.2019. od kad je na porodiljnom)

			Nino Kordić (od 3.4.2019. zamjena za Kristinu Kordić) Nada Pereza Profaca Antonio Šarin
PŠ Banjol	Banjol, 51280 Rab	(051) 724-560	Vlč. Marin Hendrih
PŠ Barbat	Barbat, 51280 Rab	(051)721-077	Vlč Krunoslav Boras
PŠ Kampor	Kampor 108, 51280 Rab	(051) 776-341	Nathalie Lukačević
PŠ Lopar	Lopar, 51281 Lopar	(051) 775-110	Antonio Šarin
PŠ Mundanije	Mundanije, 51280 Rab	(051) 771-343	Nathalie Lukačević
PŠ Sup. Draga	Supetarska Draga, 51280 Rab	(051) 776-163	Nathalie Lukačević

7. »MARIO MARTINOLIĆ« MALI LOŠINJ

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Omladinska, 51550 Mali Lošinj	(051) 231-153	S. Branka Plenča Marko Karčić Ljiljana Filipas Dragan Zrnić
PŠ Ilovik	Ilovik, 51552 Mali Lošinj	(051) 235-914	Marko Karčić
PŠ Nerezine	VI. Gortana, 51554 Nerezine	(051) 237-354	Vlč. Silvijo Španjić
PŠ Susak	Susak, 51561 Susak	(051) 239-103	Dragan Zrnić
PŠ Unije	Unije 199, 51562 Unije	(051) 235-709	Dragan Zrnić
PŠ Veli Lošinj	VI. Nazora 42, 51551 Veli Lošinj	(051) 236-278	Marko Karčić

III. SREDNJE ŠKOLE**1. »AMBROZ HARAČIĆ« MALI LOŠINJ**

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Omladinska 10, 51550 Mali Lošinj	(051) 231-101	S. Branka Plenča Ljiljana Filipas Vlč. Filip Šabalja

PŠ Cres	Šet. 20. aprila 56, 51557 Cres	(051) 571-006	Ljiljana Filipas
---------	-----------------------------------	---------------	------------------

2. »HRVATSKI KRALJ ZVONIMIR« KRK

Srednja škola	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
SŠ Hrvatski kralj Zvonimir	Vinogradска 3, 51500 Krk	(051) 221-400	Mr. sc. Anton Peranić Slava Petrinović

3. »MARK-ANTUN DE DOMINIS« RAB

Srednja škola	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Mark-Antun de Dominis	Banjol 11, 51280 Rab	(051) 724-179	Vlč. Marin Hendrih

IV. POSEBNE USTANOVE**1. »CENTAR ODGOJA I OBRAZOVANJA« MALI LOŠINJ**

Centar odgoja i obrazovanja	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Centar odgoja i obrazovanja	Zagrebačka 16 51550 Mali Lošinj	(051) 231-078	Ilija Mikić

KRONIKA KRČKOG BISKUPA

Travanj

13. u katedrali sudjelovao i predvodio svetu misu na prigodom Hodočašća djece na grob sluge Božjega biskupa Mahnića;
14. na Cvjetnicu, predvodio procesiju i svetu misu u Krčkoj katedrali ;
18. na Veliki Četvrtak, predvodio sv. misu posvete ulja i misu Večere Gospodnje;
19. na Veliki Petak, predvodio obrede Muke Gospodnje u Katedrali;
20. na Veliku Subotu, predvodio vazmeno bdijenje u Katedrali;
21. na Uskrs, predvodio svečanu sv. misu u Katedrali;
22. nazočio biskupskom ređenju pomoćnog biskupa đakovačko-osječkoga mons. Ivana Ćurića;
26. na Košljunu prevodio svetu misu na koncu provincijalnog kapitula zadarske provincije sv. Jeronima;
28. delegirao mons. Valtera Župana, biskupa u miru, da predvodi slavlje Križa u Rabu;
 - navečer nazočio misnom slavlju u Zagrebačkoj katedrali povodom oprštanja od nuncija mons. Giuseppea Pinta;
29. u Valunu predvodio misno slavlje u povodom svetkovine sv. Marka.

Svibanj

4. susreo se s roditeljima i kumovima krizmanika župa Vrh i Kornić;
5. slavio svetu misu i podjelio sakrament svete Potvrde u župama Vrh i Kornić;
10. u bazilici Srca Isusova u Zagrebu predvodio misno slavlje na blagdan bl. I. Merza;
11. susreo se s roditeljima i kumovima krizmanika župe Krk;
 - navečer u katedrali nazočio prigodnom programu krizmanika župe Krk na temu sv. Leopolda Bogdana Mandića;
12. slavio svetu misu i podjelio sakrament svete Potvrde u župi Krk;
14. – 16. sudjelovao na 58. plenarnom zasjedanju HBK;
17. – 18. predvodio studijsko hodočašće svećenika i redovnika Krčke biskupije u Macelj, Maribor, Tezno i Bleiburg;
- poslijepodne se susreo s mons. Alojzom Cviklom, nadbiskupom i metropolitom mariborskim u Mariborskoj katedrali;
18. nazočio procesiji i svetoj misi na bleiburškom polju i propovijedao;
23. – 26. U pohodu Hrvatskoj katoličkoj župi bl. Alojzija Stepinca u Munchenu;
24. susreo se s roditeljima i kumovima krizmanika i slavio sakrament pomirenja;
25. slavio svetu misu i podjelio sakrament svete Potvrde krizmanicima u crkvi sv. Michael u Munchenu;
26. slavio svetu misu u crkvi bl. Alojzija Stepinca i crkvi sv. Michaela u Munchenu.

Lipanj

1. u Osoru, u župnoj crkvi za svećenike zaredio vlč. Kristijana Perovića i vlč. Sašu Malovića;
2. u župi Mali Lošinj podjelio sakrament sv. Potvrde;
4. primio u posjet mons. Josipa Mrzljaka, biskupa varaždinskog;
 - navečer u katedrali suslavio svečano slavlje Sv. Kvirina, zaštitnika biskupije;
5. nazočio u Krku ispitima za ispovijednu ovlast svećenika do 15 godina misništva;
7. u Đakovu predvodio sprovodne obrede za pok. vlč. Marka Ercegovca, nekad župnika u Drenju;
11. u Puntu se susreo s krizmanicima;
14. u Puntu se susreo s roditeljima i kumovima krizmanika;
15. predslavio svetkovinu sv. Vida u povodu 100. obljetnice župe Sv. Vid (Miholjice);
 - nakon mise nazočio prezentaciji monografije dr. Antona Bozanića o župi Sv. Vid;
 - navečer u Rijeci suslavio svetu misu u povodu svetkovine sv. Vida i 50. obljetnice uspostave riječke metropolije;
16. u župi Punat podjelio sakrament sv. Potvrde;
17. sudjelovao na susretu biskupa HBK s redovničkim poglavarima i poglavaricama;
 - poslijepodne sudjelovao na Izvanrednom zasjedanju HBK.

➤ **SVEĆENICI****DIJAMANTNI SVEĆENIČKI JUBILEJ VLČ. ANTONA BARBIŠA**

Naš svećenik vlč. ANTON BARBIŠ ove godine slavi dijamantni svećenički jubilej. Od srca mu čestitamo i želimo da ga Gospodin obilno nagradi za njegovo zauzeto, vjerno i plodonosno služenje!

➤ **IZVJEŠTAJI****PROSLAVLJENI RAPSKI KRIŽI**

– Rab, 28. travnja 2019. –

Posljednje travanske nedjelje, ove godine druge vazmene, Rabljeni su proslavili svoj zavjetni blagdan Križi. Hodočastili su brojni vjernici nasljeđujući tradiciju svojih predaka iz Lopara, Supetarske Drage, Barbata, Banjola, Kampora i Mundanija uz molitvu i pjesmu Majci Božjoj, svaka župa sa svojim napjevima. Predvodene svojim župnicima, noseći klasjem okićen križ i zastave svojih svetaca zaštitnika, raspjevane procesije vjernika svih uzrasta, slile su se kao i svake godine u jednu na ulazu u grad Rab. Na Trgu Sv. Kristofora priključili su se vjernici župe Rab predvođeni biskupom u miru mons. Valterom Županom, koji uvjek rado sudjeluje u ovoj više od pet stoljeća staroj vjerskoj manifestaciji. Predvoditelj slavlja svečano u procesiji prenosi u rukama lik Rapske Gospe

iz benediktinske crkve Sv. Andrije u rapsku ex-katedralu Uznesenja Marijina. Ondje ostaje na štovanje vjernicima tijekom mjeseca svibnja, a onda se u svečanoj procesiji vraća našim benediktinkama.

U sklopu posjeta našoj županiji, ove se godine na poziv rapskog gradonačelnika Nikole Grgurića procesiji rado pridružila i sudjelovala na zajedničkom svetom misnom slavlju i naša predsjednica gđa Kolinda Grabar Kitarović sa svojom pratnjom.

Euharistiju je predvodio i propovijedao mons. Valter Župan, a liturgijsko pjevanje predvodio je župni zbor iz Raba. U duhu vazmene osmine, biskup Župan je na početku svoje homilije podsjetio kako nam je Bog Isusovim uskrsnućem potvrdio i pokazao da on uvijek ima zadnju riječ, da dobro i pravica Božja uvijek pobjeđuju. Pokazao je i potvrdio da trpljenje ima smisla ako se prihvati s povjerenjem u Boga, jer onima koji vjeruju ništa ne biva izgubljeno. Sve kod Boga vodi na dobro. Bog uvijek pobjeđuje i oni koji mu vjeruju uvijek su u takvoj situaciji. Bog nikad ne pobjeđuje onako kao što bi ljudi htjeli, nego puno bolje, neizmjernije. A da to nije ludo vjerovati, potvrdio je Isusovim uskrsnućem.

Bog poštije našu slobodu, nikoga ne prisiljava svojim dokazima, uvijek daje dovoljno razloga, dovoljno svjetla da bude razumno da vjerujemo, ali ne toliko da svojim jakim bljeskom uništi našu slobodu. I zato u našoj vjeri uvijek ima svijetlih točaka i onih manje svijetlih. Na nama je izbor. Bog nas je stvorio slobodne i uvijek poštije našu slobodu. Nikad ne pritišće dokazima. Oni koji su povjerivali dobili su i mnogo snage kako živjeti po toj vjeri i mnogo toga pretrpjeli. Na koncu se pokazalo da je to ono pravo i uvijek će tako biti.

Pozvao je biskup Župan i na promišljanje o našoj budućnosti istaknuvši kako je važno preispitati se i poslušati Božju riječ jer mi smo budućnost ovoga grada, ovoga naroda, zemlje i domovine, a ostalo će na žalost propasti što povijest uvijek dokazuje. Bog nas poziva danas da budemo pametni i inteligentni. Hoćemo li biti na strani onih koji će doprinijeti da ovaj grad i ovaj narod nestane ili čvrsto biti uz ono, makar i sami, što nam Bog govori da je to budućnost i ove biskupije i ovoga naroda, moramo ne samo promisliti, nego i odlučiti.

Ovih zadnjih nekoliko godina gorući naš problem i velika narodna tragedija je iseljavanje. Statistike kazuju da je glavni razlog u nesigurnosti i nepovjerenju pa i prema vlastima koji ne vide dovoljno ili čak i dozvoljavaju nezakonito djelovanje, prisvajanje, krađu i tome slično. Također i svatko od nas mora preuzeti svoj dio odgovornosti, propitati sebe u čemu smo i mi krivi – ja kao biskup i svatko od nas. Danas smo ovdje ne da bacamo krivicu na drugoga nego da molimo Boga da nam dadne snage da svakim danom budemo bolji. Uvijek je bilo onih koji su se pravili lukavi i mudri na tuđi račun, ali ima nas i onih kojih će Božja riječ dotaknuti i koji će poslušati ono što nam ta riječ govori i na što nas Bog potiče.

To vodi u budućnost. Bog je uvijek očekivao od čovjeka suradnika povjerenje, jer Bog je ljubav a ljubavi nema bez povjerenja. Bog očekuje da mu vjerujemo, a Bogu ništa nije nemoguće. Samo ono što je Božje ima budućnost, a drugo nema pa makar ima-

lo privid najljepšega i najpametnijega. Zato je poruka danas – vjeruj Bogu i nikad nećeš biti prevaren.

Na koncu misnog slavlja, domaćin rapski dekan i župnik mons. Mladen Mrakovčić izrazio je zadovoljstvo što smo nastavili stoljetnu tradiciju slavljenja našeg zavjetnog blagdana rekavši da nam Križi na poseban način progovaraju o povezanosti sa starim Rabljanima koji su ovim zavjetnim blagdanom pokazali smjer kojim trebamo ići. Križi nam govore o vrijednostima koje traju i koji mnogi moćnici kroz tešku otočnu i hrvatsku povijest nisu uspjeli satrti. Govore nam o križu koji je samo središte vjere puka ovog otoka, o pobožnosti i štovanju lika Rapske Gospe. Naglasio je kako nas Križi obvezuju da nastavimo put vjere koji smo naslijedili od naših predaka i prenosimo novim generacijama te pozvao sve da zahvale Bogu na sreći i zdravlju da se i slijedeće godine vidimo na ovome svetom mjestu.

Domaćin mons. Mrakovčić posebno je pozdravio sve one koji su došli uz pomoć štaka u crkvu i sve one koji su gurali kolica, te srdačno zahvalio biskupu u miru mons. Valteru Županu što se rado odazvao pozivu da i ovom prilikom učvrstiti svoju braću u vjeri. Srdačno je pozdravio i našu predsjednicu gdje Kolindu Grabar Kitarović izrazivši radost što je sudjelovala na našem slavlju i kao predsjednica i kao vjernica.

Predsjednica se nakon svete mise rado družila s vjernicima, a mnogi su fotografiranjem ovjekovječili taj susret. Pridružila se i grupi vjernica u narodnim nošnjama, te i sama ogrnuta rapskim »facolom« zdušno zajedno s njima zapjevala Rajska Djevo, nakon čega je izjavila za medije:

»Prvi puta sudjelujem u ovoj procesiji i iznimno mi je drago biti tu na otoku Rabu. Naime, kad sam premjestila Ured u Primorsko-goransku županiju nisam uspjela obići otoke, tako da ćemo sada u ova tri dana obići tri veća otoka i nešto više manjih. Ova procesija je doista predivna, vrijeme nas je poslužilo, osjeća se duh zajedništva, a kako je meni sutra rođendan, bio je to trenutak da zahvalim majci i ocu na svemu što su učinili za mene, i drago mi je da sam to mogla učiniti ovako u srcu i iz srca tijekom svete mise. Također mi je drago da je jedna od molitvi bila upravo za obitelji, za roditelje i djecu, za demografiju u Hrvatskoj. Dakle, rekla bih jedan sjajan početak posjeta otocima.«

Za sve hodočasnike i ove su godine Grad Rab, TZG Rab, POU Rab, Imperial Riviera d.d., Općina Lopar i TZO Lopar, na Trgu Municipium Arba po završetku misnog slavlja organizirali zajedničko druženje uz prigodan obrok po pristupačnim cijenama, te besplatne izvanredne linije s autobusnog kolodvora prema svim župama.

Brankica Pahljina

**BISKUP IVICA PREDVODIO PROSLAVU BLAGDANA BL. IVANA MERZA
U BAZILICI SRCA ISUSOVA U ZAGREBU**

– Zagreb, 11. svibnja 2019. –

Ovogodišnji blagdan bl. Ivana Merza svečano je proslavljen u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu, gdje se nalazi njegov grob, a koju je on svakodnevno posjećivao tijekom posljednjih šest godina svoga života. Uoči blagdana molila se devetnica bl. Ivanu koju su organizirali i predvodili mlađi iz SKACA. Posljednja tri dana devetnice večernju sv. misu slavio je i propovijedao p. Božidar Nagy, postulator bl. Ivana Merza. U svojim propovijedima pokazao je kako se bl. Ivan nakon iskustva rata postupno uzdizao prema svetosti živeći u raznim ambijentima u Beču i Parizu, a kad je došao u Zagreb njegov svetački život zasjao je punim sjajem. Postulator je naglasio duhovne vježbe koje je bl. Ivan svake godine obavljao i koje su bile posebno sredstvo njegova uspona prema svetosti. U četvrtak 9. svibnja uoči samoga blagdana u Velikoj dvorani Pastoralnog centra Bazilike održano je predstavljanje knjige Apostol Kristov dvojice braće Krešimira i Domagoja Jakumetovića, rodom iz Vukovara, a koji žive u Osijeku i veliki su štovatelji bl. Ivana. Njihovo svjedočenje što je bl. Ivan značio i znači za njih, koji su u djetinjstvu proživjeli svu tragediju Vukovara, duboko se dojmilo svih nazočnih. Na sam blagdan služene su sv. mise u Bazilici i to sedam sv. misa prije podne. U 10 sati sv. misu za đake i profesore škole »Dr. Ivan Merz« služio je rektor Bazilike i župnik p. Ivan Matić, a glavnu večernju sv. misu u 19 sati vodio je i propovijedao krčki biskup Ivica Petanjak. U veoma dojmljivoj i nadahnutoj propovijedi posebno je istaknuo činjenicu kako je bl. Ivan Merz u tako mlađoj dobi postigao duhovnu zrelost što se posebno vidi iz njegovih brojnih tekstova posebice iz njegova Dnevnika. Svoju je propovijed biskup Petanjak započeo ovim riječima:

»Više se puta nađemo u nelagodnoj situaciji kad o nekom svecu moramo govoriti, a o njemu imamo samo par najosnovnijih podataka. Kad je riječ o blaženom Ivanu Merzu, onda nije problem u malo, nego o puno, da ne kažem previše. Stojimo pred jednim dragocjenim rudnikom i ne znamo što da uzmemo iz tog preobilja... Dok sam ovih dana prelistavao stranice iz Blaženikova životopisa postavljao sam si pitanje: 'Kako je moguće da je netko u tako kratkom životnom vijeku mogao živjeti takvim intenzitetom, a da ništa nije preskočio u svom životu?'« Potom je biskup ukratko izložio njegov život po raznim etapama i ambijentima gdje je živio da bi naglasak posebno stavio na njegov odnos prema žrtvi te je rekao: »S napunjenih 18 godina Merz je shvatio da život mora biti žrtva. Ne da može, nego da mora biti žrtva, te stoga piše 10. ožujka 1915. u svom dnevniku: 'Život nam mora biti žrtva.' Bl. Ivan je od najranije mladosti shvatio važnost žrtve kao sredstva kojim se nešto u životu postiže. Za tu je životnu žrtvu crpio snagu iz Kristove euharistijske žrtve koja se pretvarala u apostolat.« Biskup Petanjak posebno je istaknuo s tim u vezi Ivanove riječi i odluku do čega je došao na kraju rata kad je 5. 2. 1918. zapisao u svome dnevniku: »Bilo bi grozno kad ovaj rat ne bi imao никакve duševne koristi za me! Ne smijem onako živjeti kako sam živio prije rata. Moram započeti novi, preporođeni život u duhu novo-spoznatog katolicizma.« Na kraju je bi-

skup Petanjak istaknuo vezu između bl. I. Merza i sluge Božjega krčkog biskupa Antuna Mahnića. Naglasio je kako je bl. Ivan Merz posebno štovao biskupa Mahnića, inicijatora Hrvatskog katoličkog pokreta u koji se Merz uključio već u svojim studentskim danima, a godinu dana prije svoje smrti Merz je objavio posebno važan članak pod naslovom *Mahnićevim putem* kojim je on već kročio od svoje mladosti.

Za ovogodišnju proslavu blagdana bl. Ivana Postulatura je pripremila njegove relikvije (dijelovi od njegova orlovskega odijela), koje su si Blaženikovi štovatelji mogli nabaviti. Svečanost u Bazilici završena je pjevanjem himne o čast bl. Ivana *Ivane o mužu vrlj* koja je bila komponirana i prvi puta izvedena na beatifikaciji bl. Ivana za koju je riječi napisao franjevac o. Ladislav Fišić, a glazbu banjalučki biskup Franjo Komarica. Nakon završene svečanosti u crkvi, za štovatelje bl. Ivana prikazan je bio u Velikoj Dvorani Pastoralnog centra film o blaženom Ivanu Merz *Život za ideale* poznatog redatelja Jakova Sedlara. Ovogodišnja proslava blagdana bl. Ivana Merza završila je u Bazilici Srca Isusova u četvrtak, 16. svibnja kad su se, u organizaciji Hrvatskog katoličkog društva prosvjetnih djelatnika, predstavila *Sabrana Djela bl. I. Merza* objavljena u 6 svezaka.

HODOČAŠĆE SVEĆENIKA KRČKE BISKUPIJE U MACELJ, TEZNO I BLEIBURG

– 17. i 18. svibnja 2019. –

Tridesetak svećenika te bogoslovi Krčke biskupije, predvođeni biskupom Ivicom Petanjkom, hodočastili su na mjesta stradanja hrvatskog naroda nakon II. svjetskog rata.

Prvo spomen-mjesto našeg hodočašća bio je Macelj gdje smo služili euharistiju i pomolili se za žrtve križnoga puta koje su ubili partizani u Maceljskoj šumi. U malenom zaselku Fruki, gdje nas je dočekao župnik fra Vlado Mustać, nalazi se spomen – crkva Muke Isusove u čijem se predvorju nalazi grobnica u kojoj je položeno 1163 zemnih ostataka pobijenih. Među ubijenima je i svećenik naše biskupije, 32-godišnji vlč. Nikola Ilijić iz Omišlja. Homiliju na svetoj misi imao je generalni vikar preč. Franjo Velčić koji nas je pobliže upoznao s njegovim likom i djelom te rekao: »Pop Miko Ilijić je bio samo jedan među, po nekim procjenama, više od 12.000 žrtava mučenja u Maceljskoj šumi, koje se dogodilo pod Titovim režimom. Tada su tragično stradali i pobijeni bez suda hrvatski civili i vojnici, među kojima je bilo više svećenika, redovnika i bogoslova, koje su Zapadni saveznici predali jugoslavenskoj vojsci.«

Druga točka našega hodočašća bio je Maribor gdje nas je srdačno primio i ugostio mariborski nadbiskup mons. Alojzij Cvikel. On nam je ukratko predstavio Crkvu u Sloveniji, te smo kroz kratki razgovor mogli vidjeti s kojim se sve poteškoćama susreću u pastoralu. Okupili smo se u mariborskoj katedrali, u kapeli pored tijela njihovog znamenitog biskupa blaženika Antona Martina Slomška. On je živio u 19. stoljeću, zaslužan je za promicanje vjerskog odgoja i obrazovanja na slovenskom jeziku i napisao je brojne knjige. Odlikovao se skromnim životom te je bio izvrstan propovjednik. Brojne institucije, trgovi i ulice u Sloveniji nose njegovo ime. Blaženim ga je proglašio sveti papa Ivan

Pavao II. 1999. godine. Potom smo otišli na mariborsko groblje Doprava gdje smo se pomolili za žrtve komunističkog režima ubijene u šumi Tezno.

Posljednja točka našega hodočašća bila je Komemoracija bleiburške tragedije. Pred oko 15 tisuća hodočasnika, u subotu 18. svibnja, na Loibaškom polju pored Bleiburga održana je komemoracija za sve žrtve bleiburške tragedije i Križnoga puta u organizaciji Počasnog bleiburškog voda, a pod pokroviteljstvom Hrvatskog sabora i supokroviteljstvom Hrvatskog narodnog sabora Bosne i Hercegovine. Jednosatni program pred svetu misu animirao je velečasni Saša Ilijic koji je uz molitvu i razmatranje uveo u samo slavlje. Kod svete mise, posluživali su bogoslovi Krčke biskupije, Zadarske nadbiskupije i franjevačke provincije svetih Ćirila i Metoda pod vodstvom ceremonijara: vlč. Saše Ilijica, Frana Šindije i fra Davida Sedlara.

Molitvom odrješenja na groblju Unterloibach, koju je sa svećenicima, počasnim gostima i okupljenim hodočasnicima predvodio ravnatelj Hrvatske katoličke mreže i Hrvatskog Caritasa mons. Fabijan Svalina, počelo je obilježavanje 74. obljetnice Bleiburške tragedije. Uslijedila je procesija s groblja prema oltarnom prostoru na Bleiburškom polju gdje je mons. Svalina služio svetu misu u koncelebraciji s 32 svećenika Krčke biskupije. Homiliju je na svetoj misi držao naš otac biskup, mons. Ivica Petanjak.

Propovijed krčkog biskupa mons. Ivice Petanjka u Bleiburgu

Draga braće i sestre!

Nakon 74 godine ponovno smo na mjestu s kojeg je započeo *Križni put* našeg naroda. Već taj naziv, a ne neki drugi, znak je da je naš narod svoju poratnu sudbinu vezao uz križni put Isusa Krista i da mu je upravo to ime davalo snagu, da na svom križnom putu ne posustane, nego podnese svaku bol i patnju, vjerujući da nakon križa dolazi proslava uskrsnuća.

Prije nego će se predati u ruke neprijatelja, Isus Krist je sa svojim učenicima blagovao svoju Oproštajnu večeru i naredio im da i oni to čine njemu na spomen kad god se okupe u njegovo ime. Tijekom dvije tisuće godina Crkva je ostala vjerna Isusovom mandatu, svjesna da će kroz povijesni hod moći odgovoriti svim izazovima svijeta samo ako u njoj bude živa svijest i uspomena na spasenjsko djelo Isusa Krista.

Ovdje slavimo euharistiju za sve stradalnike našega naroda, jer smo uvjereni da dok god njihovu žrtvu sjedinjujemo s Isusovom žrtvom, ne dopuštamo da spomen na njih bude izbrisani iz memorije našeg naroda, i štoviše, da s uskrsnulim Gospodinom dožive nebesku proslavu.

Pokojnici nisu pokopani onda kad ih se pokopa nego kad ih se zaboravi. Molitva i uspomena na njih, jedino je što im možemo dati i što nam nitko ne može oduzeti.

Uspomena ili sjećanje je temeljno obilježje čovjeka koje daje smisao cjelokupnom njegovom životu. Ako se čovjeku oduzme sjećanje svodi ga se na razinu ispod životinje, koja također ima neki oblik pamćenja.

Budući da mnogi od nas svoje djedove nikad nisu upoznali, zahvalni smo svojim bakama i roditeljima, koji su tijekom svih tih godina u nama podržavali živu svijest naše pripadnosti. Vjera u Isusa Krista i sjećanje na naše pretke davalno nam je i daje nam snagu da izdržimo u prošlim i sadašnjim vremenima, kad nam se silom hoće izbrisati pamćenje. I ovakva okupljanja kao što je ovo, pokazatelj su da se narodu ne može oduzeti pamćenje, jer dobro znademo na što sliči čovjek koji ga je izgubio.

Ne samo Isus Krist, nego cijela povijest spasenja i biblijska baština kao takva, temelje se na sjećanju i pamćenju.

Bog se sjeća svoga naroda, svojih obećanja, svog Saveza i potiče svoj narod da ne zaboravi Saveza koji je Bog sklopio s njima i njihovim očevima, da se sjećaju čudesnih djela Božjih, da prenose tu baštinu s koljena na koljeno. Ako sam Bog upozorava da se ne smiju zaboraviti prošli događaji i da na njima treba učiti, tko bi se usudio usprotiviti Božjoj riječi i Božjem zakonu?

Neka svi oni do kojih dopire ovaj glas i slika, pokušaju shvatiti da ne mogu uništiti ovakva okupljanja, jer nama uz prenošenje sjećanja na prošle događaje, naše bake i roditelji nisu prenijeli mržnju, nego uspomenu u svjetlu kršćanske vjere. Nismo danas ovdje zato što nekoga mrzimo, nego zato što svoje volimo i za njih se molimo i njihov život Božjem milosrđu preporučujemo.

Vjerujemo da je Božja riječ vječna i da ima neprolazno značenje, i da je u njoj dana poruka i mladima i starima, i zdravima i bolesnima, i živima i pokojnima, te se stoga želimo nakratko zadržati na ovim liturgijskim čitanjima koja se danas čitaju u cijelom katoličkom svijetu.

Tijekom ovih pedeset dana vazmenog vremena svaki dan slušamo o širenju evanđelja nakon Isusova uskrsnuća i o životu prvih kršćana prema onome što nam je zapisao sveti Luka u Djelima apostolskim. Ta Djela apostolska nam otkrivaju jednu veliku istinu koja se može sažeti u jednu rečenicu: »Svako djelo komu je Bog autor, stvara velike probleme ljudima.« (usp. P. Bossuyt – J. Radermakers, *Lettura pastorale degli Atti degli apostoli*, EDB, Bologna 2001., str. 396.).

Bog često stvara takve događaje od kojih se ljudima zavrти u glavi, ali si ne mogu pomoći, jer ih ne mogu uništiti, zato što su djelo Božje.

Ostajemo zadržani kako je prva kršćanska zajednica osnažena Duhom Svetim, vjerno provela Isusov mandat i pošla po svemu svijetu propovijedati evanđelje svemu stvorenju (usp. Mk 16,15). Pitamo se: kako je ta šaćica malih ljudi smogla snage nadići sve granice i izići iz uskih jeruzalemskih okvira i pronijeti ime Isusovo sve do kraja zemlje, i da uz to ostane ukorijenjena u predaji i tradiciji svoga naroda?

Upravo smo danas čuli kako je sveti Pavao apostol – koji je inače toliko volio svoj narod da je radi njegova spasenja bio spreman zauvijek proklet biti i od Krista odvojen (usp. Rim 9,3) – morao donijeti tešku odluku u Antiohiji i reći svojim sunardonjacima, da ako oni ne žele prihvati Isusa Krista, on se okreće poganskim narodima i neće radi njihove nevjere druge narode isključiti iz Božjeg spasenjskog djela (usp. Dj 13,46-52). Smogao je snage da zajedno sa svojim suradnicima sruši sve granice i okreće se svim narodima, a da pri tom nikad ne okreće leđa svome narodu i radi na njegovom spasenju.

Mi smo ovih posljednjih mjeseci jasno mogli shvatiti da se nalazimo u Europskoj uniji, ali da među nama postoje granice kao gore visoke i velike. Samo prividno živimo u ujedinjenoj Europi.

Kao u prva kršćanska vremena, kad se ista zajednica najprije morala suočiti sa samom sobom, nas je pred granicu stavilo jedno mišljenje koje je došlo iz naše kataličke sredine i tako pripomoglo da i svi oni koji su sva ova desetljeća upirali sve svoje snage da u našem narodu ugase pamćenje na prošle događaje, ponovno podignu svoje glave i pokažu koliko je još uvijek velika tama u njihovim srcima.

Svaki razborit čovjek mogao je spoznati kako su velike granice među nama i kako još mnoge moramo prijeći i nadići kako bismo zajedno mogli slušati i za zajedničkim stolom blagovati.

Cijela se kršćanska poruka apostolskih vremena odvijala oko te dvije stvarnosti: *riječi i kruha*, kao nezaobilaznim čimbenicima bez kojih nema *zajedništva života*.

Samo ako želimo čuti riječ istine, možemo sjesti za zajednički stol, a blagovati zajedno je puno više nego uzimati hranu. Jesti za istim stolom uključuje zajedništvo u kojem je svatko prihvaćen takav kakav jest, sa svojim posebnostima kao darovima, koji obogaćuju međusobno zajedništvo i vode k jedinstvu.

Mi danas, na ovom mjestu, na ovoj prvoj postaji našeg narodnog Križnog puta moramo zavapiti Gospodinu i zamoliti ga za darove njegova Duha, koji će kao nekoć na prve Duhove, potresti i spaliti sve one granice koje postoje najprije u nama samima, u našim obiteljima, u našem narodu, pa i u Crkvi Kristovoj.

Vjerujem da u našem narodu ima još toliko mudrih i razboritih koji su spremni otvoriti svoje srce i svoj um Istini i povjerovati istini, ne čekajući da ta istina dođe iz Europe ili preko Oceana. Zašto se kroz cijelu povijest ponižavamo i od drugih očekujemo i tražimo da nas sude i da nas prosuđuju i da nam svoju istinu nameću?

Sveti Pavao je s bolom u srcu pitao svoje kršćane u Korintu: »Zar među vama nema ni jednog mudroga koji bi mogao rasuditi među braćom? Nego brat se s bratom parniči, i to pred nevjernicima. Zapravo, već vam je to nedostatak što se parničite među sobom« (1Kor 6,5-7).

Dokad ćemo se parničiti među sobom? Dokad će nam to drugi trebati suditi i govoriti što je istina? Kad ćemo htjeti čuti riječ istine, sjesti za isti stol i živjeti u zajedništvu kao braća i sestre?

Jučer nam je Isus u evanđelju rekao: »Ja sam Put, Istina i Život« (Iv 14,6), a danas nam kaže što god zaištete od Oca u moje ime učinit će (usp. Iv 14,13).

Zamolimo Oca nebeskoga da nam u ime Isusovo otvorí srce i um da upoznamo istinu, jer će nas istina oslobođiti (usp. Iv 8,32).

Rekoh da nam najprije otvorí srce, jer vjerujem da nam je um zdrav, ali je srce tvrdo i u srcu je tama. Isuse blaga i čista srca učini srce naše po srcu svome, kako bi naši pokojni napokon našli svoj spokoj i mir, a mi se napokon našli kao jedan narod koji u ljubavi i slozi gradi svoju budućnost i napreduje pod rukom i okom tvoga blagoslova. Amen.

Na sv. misi pjevali su združeni zborovi župa Krk i Vrh s otoka Krka pod vodstvom Mirjane Žužić, prof., uz orguljašku pratnju Margaret Turčić iz župe Dubašnica. Pjevane su pjesme najviše iz repertoara sluge Božjega fra Ive Perana, koji je i sam bio žrtva komunističkog sustava, a koji je živio na otoku Košljunu. Prvo čitanje iz Djela apostolskih na svetoj misi pročitao je Dejan Kosić iz župe Krk, psalam *Slavite Gospoda dobrinjskim* napjevom su pjevale Mirjana Žužić i Ljubica Kosić iz župe Krk, a aleluju je otpjevao Josip Kraljić iz župe Vrbnik. Molitvu vjernika su čitali Sandra Mrakovčić iz župe Vrh te Mihaela i Hrvoje Dragoslavić iz župe Draga Bašćanska.

Nacionalni ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. Tomislav Markić koji je zajedno s Hrvatskom katoličkom misijom u Klagenfurtu organizator liturgijskog dijela komemoracije na Bleiburgu zahvalio je svima na sudjelovanju u molitvi, procesiji i euharistiji prigodom ovogodišnje središnje komemoracije o 74. obljetnici bleiburške tragedije i križnoga puta hrvatskog naroda.

Posebno je zahvalio krčkom biskupu Ivici Petanjku na upućenim riječima u propovijedi »koje su nas ohrabrine i dale usmjerene našim nastojanjima oko dostojanstvenog očuvanja spomena na žrtve Bleiburga i križnih putova koji su uslijedili nakon završetka Drugog svjetskog rata«.

Čitavo slavlje i komemoraciju prenosio je HRT te Hrvatski katolički radio. Komentator Mario Raguž upoznao je gledatelje sa dvojicom službenika Božjih: biskupom Antonom Mahnićem i fra Ivom Peranom.

Ovo nam je hodočašće uvelike pomoglo da se upoznamo ili da se prisjetimo koliko je nedužne, mučeničke krvi proliveno na ovim mjestima. Bila je to jedinstvena prilika da se kao biskupijska obitelj odazovemo hodočašću i zajednički posvjedočimo vjeru u Trojedinoga Boga te molimo za stradale u ratu i poraću.

»*Veri martyres pro fide et patria! Orate pro nobis!*« – »Istinski mučenici za vjeru i domovinu! Molite za nas!«

**BISKUP IVICA PODIJELIO SV. POTVRDU KRIZMANICIMA
HRVATSKE KATOLIČKE ŽUPE U MÜNCHENU**

– 25. svibnja 2019. –

U subotu, 25. svibnja 2019. biskup Ivica slavio je svetu misu u crkvi St. Michael u centru Münchena za vrijeme koje je podijelio sakrament sv. Potvrde dvadeset i dvoje krizmanika koji se okupljaju pri Hrvatskoj katoličkoj župi bl. Alojzija Stepinca. U koncelebraciji su bili svećenici franjevci iz provincije Presvetog Otkupitelja sa sjedištem u Splitu, dušobrižnici župe, a okupilo se oko 3000 Hrvata koji žive na području grada.

U toj crkvi, koja je veoma važna za Bavarce jer je u njoj sahranjena bavarska kraljevska obitelj, svake se nedjelje okupljaju Hrvati na svetoj misi u 12.30 sati. Osim te centralne mise, Hrvatska katolička župa bl. Alojzija Stepinca slavi svake nedjelje još sedam svetih misa na hrvatskome jeziku.

Dan ranije 24. svibnja, u crkvi St. Paul, biskup Petanjak naznačio je susretu za krizmanike, njihove roditelje i kumove, a potom je uslijedila i pojedinačna sveta isповijed. Zajednica katolika u Münchenu najbrojnija je Hrvatska katolička župa u cijelome svijetu.

BISKUP IVICA ZAREDIO DVOJICU NOVIH SVEĆENIKA KRČKE BISKUPIJE

– Osor, 1. lipnja 2019. –

Na svetkovinu sv. Gaudencija u subotu 1. lipnja, u župnoj crkvi Uznesenja BDM u Osoru, tijekom svečanog misnog slavlja, krčki biskup mons. Ivica Petanjak za svećenike je zaredio vlč. Sašu Malovića i vlč. Kristijana Perovića. Misno slavlje na kojem je sudjelovala brojna rodbina, prijatelji, župljani župa otoka Lošinja i Cresa te s o. Krka i Raba, gdje su redenici vršili službu đakona, koncelebriralo je 64 svećenika i redovnika, a sudjelovao je i biskup u miru mons. Valter Župan.

Prije početka misnog slavlja sve prisutne pozdravio je domaći župnik Osora vlč. Ivan Katunar. Na samom početku, biskup Petanjak naglasio je kako se na svetkovinu sv. Gaudencija slavi zaštitnika Osora i bivše Osorske biskupije te današnjeg suzaštitnika Krčke biskupije: »Danas smo ovdje jer dvojica đakona Kristijan i Saša žele primiti sveti red prezbiterata. Neka se i sv. Gaudencije obraduje zajedno sa svima svetima, neka bude dionik ovog euharijstiskog slavlja, a mi budimo otvoreni duhu Božjem. Zahvalni za ova svećenička ređenja, molimo Gospodina da ukloni iz naših srdaca sve ono što nije spojivo s Njim, sve ono što nije dobro, što nije sveto i što nije plemenito«. Pozdravio je zatim sve okupljenje te biskupa u miru mons. Valtera Župana, sve svećenike i redovnike.

Prvo čitanje pročitala je Dijana Dumenčić iz Raba, psalam su otpjevale Patricija Cavedoni i Sara Mužić iz Malog Lošinja, drugo čitanje pročitao je Roberto Polonijo iz Osora, dok je Evandelje navijestio vlč. Branimir Šapina.

Nakon navještene Riječi Božje započeo je obred ređenja pozivom izabranika, a svojim »Evo me« ređenici su odgovorili na Božji poziv kojega je Crkva potvrdila kao autentičan na prezbitersku službu. Nakon toga, biskup Petanjak kao zareditelj prigodnom se homilijom obratio ređenicima te okupljenim vjernicima u osorskoj ex-katedrali.

»Nalazimo se u župnoj crkvi Uznesenja BDM, a do prije 190 godina katedrali u kojoj je stolovao osorski biskup. Danas upravo slavimo jednoga od tih biskupa, svetog Gaudencija, koji je živio na prijelazu iz desetog u jedanaesto stoljeće. Rodio se u ovom kraju, a umro je blizu Ancone 1044., na glasu svetosti. Bio je najprije monah kamaldoležanin iz Reda sv. Romualda, potom biskup ovog grada, pa na kraju opet monah, jer je morao odstupiti s biskupske službe zato što se nije pokorio samovolji nekih svojih vjernika« – rekao je biskup Petanjak uvodno u homiliji naglasivši kako se ove godine na blagdan sv. Gaudencija Krčka biskupija raduje, jer se obogaćuje dvojicom novih ređenika, koji će primiti sveti red prezbiterata i na taj način svoj život u potpunosti posvetiti Bogu i ljudima: »Htio bih se zaustaviti upravo na toj činjenici da svećenik svoj život posvećuje Bogu i ljudima. Nitko na svijetu, osim svećenika, redovnika i redovnica, ne posvećuje svoj život Bogu i ljudima. Po tom se redovnički i svećenički život i zvanje razlikuju od svih ostalih zvanja. U toj se pripadnosti, u kojoj trebaš pripadati u potpunosti i Bogu i ljudima, sastoji sva ljepota i uzvišenost ovog poziva i zvanja, i sva težina i gorčina. Ljepota i uzvišenost proizlaze iz toga što je svećenički život u službi samoga Boga. Sve što svećenik je i što svećenik čini u ime Božje. To je s teološkog stajališta istina, ali je to istina i sa strane svijeta, bilo vjernika, bilo nevjernika. Štoviše, osobito nas nevjernici u svemu promatralju i prosuđuju kao svećenike, bez obzira jesmo li u crkvi za oltarom ili u ispovjedaonici, na vjeronauku ili u školi, u trgovini, na plaži ili na putu. Uvijek, svagdje i u svemu: svećenik.«

Biskup Petanjak u propovijedi je naglasio da svećenik svaki dan s oltara govori u ime Božje i donosi svijetu Božju riječ i Božju fizičku prisutnost, te iz tog proizlazi svećeničko dostojanstvo i svećenička veličina, jer je u službi Svetoga. »Naš život je u potpunosti vezan uz Gospodina Boga, ali se i Bog, po svome Sinu Isusu Kristu, toliko vezao uz nas, da je na neki način prisiljio sebe da svaki put kad svećenik slavi svetu euharistiju, bez obzira na našu svetost ili grešnost, on se pod prilikama kruha i vina utjelovljuje i postaje prisutan u ovome svijetu. Ni po čijim riječima osim svećeničkim. Sve to ima i svoju težinu i svoju muku, jer je Sвето povjerenio nama grešnima i slabima. Ponajprije smo mi službenici Božji grešni i slabi, a bolji od nas nije ni svijet kojem treba Krista donijeti« – rekao je propovjednik istaknuvši kako službenici Božji mogu posustati, malak-sati, razočarati se i postati sve drugo samo ne službenici Božji: »Da se to ne bi dogodilo, svećenik nikada ne smije zaboraviti da je on u službi Boga i ljudi. Boga i ljudi! Bog je na prvom mjestu. Iz njega proizlazi sve što jesmo. Za to nema jačeg primjera i uzora od samog Isusa Krista. Makar je Sin Božji i sam Bog, Isus kao čovjek ništa u svome životu nije učinio, a da se prije i poslije učinjenoga nije molio i posavjetovao s Ocem nebeskim. Isus je postao čovjekom radi nas ljudi i radi našega spasenja, ali nikad nije dozvolio da njime upravlja čovjek ili da u njemu prevlada ono što je tipično ljudsko, a povezano je najvećim djelom s našom sebičnošću ili ponositošću i željom za dokazivanjem i

pokazivanjem. Intimni susreti s Ocem kroz molitvu i uronjenost u Boga, Isusa kao čovjeka održali su uvijek na pravoj razini. Ništa ga nije moglo omesti u njegovom poslanju, jer nije podlegao ni laskanjima đavolskim ni laskanjima ljudskim. Ni kad mu je đavao nudio sva kraljevstva svijeta, ni kad su ga ljudi htjeli zakraljiti i kad su ga pozdravljali kao kralja i vikali Hosana sinu Davidovu, kao ni onda kad su vikali: »Raspni ga!« (Iv 19,15).«

Obraćajući se ređenicima biskup Petanjak je naglasio kako će ih povezanost s Bogom držati na pravu putu, da se u dobru ne uzohole, niti u zlu ne pokleknu: »Što budete više i jače ukorijenjeni u Gospodina, to ćete više i bolje raditi za ljude. Nikada ne smijete zamijeniti ta dva mesta jedno za drugo. Nikada ljudi ne smiju zauzeti mjesto Božje. Čim primijetite da stvari ne idu kako bi trebale, odmah se pitajte: »Na kojem mi je mjestu Bog?« Toliki bi svećenici ustrajali u svome pozivu i zvanju i toliki bi među onima koji to još uvijek jesu bili sretniji samo kad bi se pitali: »Na kojem mi je mjestu Bog? Vodim li toliko računa o tome što Bog o meni misli, kao što poklanjam pozornosti onome što ljudi o meni misle i govore?« Mi moramo svijet promatrati i prosuđivati kroz Kristovo evanđelje, a ne obrnuto. Nije svijet onaj koji će prosuđivati ispravnost evanđelja, nego evanđelje prosuđuje svijet« – naglasio je biskup Petanjak istakнуvši ređenicima: »Dragi Kristijane i Saša! Obojica ste pokušali ići drugim putem, a Gospodin vas je u svome promislu pozvao na svoj put i vi ste se odazvali. Čvrsto se uhvatite za Gospodina i nemojte se više okretati u životu. Neka vam u vašem svećeničkom životu bude i uzor današnji svečar, sveti Gaudencije. On je izabrao monaški način života i u svemu se odrekao svijeta kako bi se posvetio samo Bogu. Kad je Crkva od njega zatražila da izade iz svoje samoće i da se kao biskup stavi u službu dobra cijele biskupije, on je prihvatio. Kad su ga najvjerojatnije ti isti koji su ga doveli do biskupstva maknuli, jer nije dopustio da čovjek prosuđuje Krista nego Krista čovjeka, on se opet vratio u svoju samoću i nastavio služiti Gospodinu, uvijek svjestan: Bog na prvom mjestu. Molite se za sebe da uvijek budete Božji ljudi i da vam svijetli primjeri kršćanstva budu nadahnuće kako se služi Bogu i ljudima« – poručio je biskup Petanjak ovogodišnjim ređenicima.

Nakon homilije nastavila se služba ređenja. Na đakone, prostrte pred oltarom u znaku potpune raspoloživosti pred Božjim poslanjem, zazvan je zagovor Svih svetih, a litanije je otpjevao vlč. Anton Budinić, župski vikar Cresa. Uslijedilo je polaganje ruku, prvo biskupa ordinarija mons. Ivice Petanjka, a zatim svih prisutnih svećenika. Na kraju obreda novozaređeni svećenici primili su cjelov mira od biskupa i svećenika.

Na kraju svečanog misnog slavlja u ime prisutnih vjernika zahvalu biskupu ordinariju te čestitku novozaređenim svećenicima uputio je Željko Braut iz župe Kornić. »Dragi oče biskupe, dragi ređenici, obraćam vam se u ime vjernika Krčke biskupije, danas prigodom ovog svečanog dana. Još je davnih godina po svim našim župama uvedena molitva za nova svećenička i redovnička duhovna zvanja gdje molimo – O sveta Majko Božja, tvojim se materinskom milosrđu utječemo da nam od Boga isprosiš mnogo svetih svećenika i redovnika« – a danas kličemo: Ti sve možeš kod božanskog Sina svoga. Oče biskupe, vjerujem da Vas ovaj svečani dan neopisivo raduje, da naše župe mogu imati svete predvodnike, djelitelje Božje milosti koje ćete ubrzo k nama poslati. Česti-

tamo Vam na tome i radujemo se skupa s Vama, ali i molimo skupa s Vama. Kada bi ovo zdanje moglo progovoriti, sigurno bi posvjedočilo o mnogim svećeničkim ređenjima koja su se tijekom povijesti ovdje događala; zato želim u ime svih nazočnih vjernika iz naše biskupije čestitati zajednici župe Osor na današnjem danu – proslavi nebeskog zaštitnika sv. Gaudencija, biskupa. Dragi ređenici, Kristijane i Saša, okrenuli ste novu stranicu i postali svećenici, ovim ste danom taj pronađeni put tek započeli, on je pred vama. Vaša djela će promatrati, odmjeravati, tražiti u vašim postupcima i greške i dobra dijela, htjeli vi to ili ne. U svom svećeničkom životu budite izvor i stijena vjere u vašim svećeničkim dužnostima u Crkvi. Naša molitva ne odnosi se samo na nova zvanja već i na sve vas zaređene svećenike i redovnike».

Biskup Ivica Petanjak na kraju ove svećane mise čestitao je novozaređenim svećenicima, njihovim roditeljima te mnogobrojnoj rodbini. Također zahvalio se rektoru i vice-rektoru te odgojiteljima u Bogoslovnom sjemeništu Ivan Pavao II. u Rijeci te svima koji su doprinijeli ovom slavlju.

Gilbert Hofmann

U KATEDRALNOJ RIZNICI PREDSTAVLJENA IZLOŽBA »CRKVENI MOTIVI IVANA VOLARIĆA«

– Krk, 2. lipnja 2019. –

U nedjelju 2. lipnja, u crkvi sv. Kvirina, sadašnjoj Katedralnoj riznici, petu je godinu zaredom otvoren ljetni postav sakralne izložbe koji ove godine predstavlja vrlo produkтивnog, a rijetkima znanog domaćeg umjetnika prve polovice 20. st. Ivana Volarića (Piturića).

Umjetnika i njegov kreativni opus okupljenima je predstavio mr. Zvonimir Seršić, voditelj Ureda za crkvnu umjetnost i kulturna dobra Krčke biskupije.

Mr. Seršić napomenuo je kako uz stalni postav izložbe koji obuhvaća vrijedna umjetnička dijela nastala od 9. pa sve do 16. stoljeća (*Raspeti Krist s Marijom i Ivanom*, nepoznatog autora iz 1370. u središnjoj apsidi, *Bogorodica s Djetetom*, nepoznatog autora iz 15. st. u desnoj apsidi, *Frankopanska pala*, djelo venecijanske radionice iz 1477. godine u lijevoj lađi, dva kamena ulomka *scholae cantorum* iz 9. st., na pilastrima s lijeve i desne strane ulaza u crkvu te Srebrni reljefi iz 16. st. u sredini crkve), te nakon zvučne prošlogodišnje izložbe posvećene Paolu Venezianu, ovaj lijep izložbeni prostor sada ugošćuje neka od dijela nama vremenski bližeg, a vrlo osebujnog čovjeka Ivana Volarića. »Ako promatramo Crkvu koja je, kao građevina, put uzlaska u nebo, a liturgiju kao unutarnji pokret koji pokazuje put u nebo«, ističe mr. Seršić, »tako i djela Ivana Volarića možemo prvenstveno doživjeti kao uprisutnjenje neba, kao ona koja nam u crkvama otkrivaju i usmjeravaju nas k onostranom.«

Volarić (r. u Vrbniku 13. prosinca 1873., a umro u Baški 12. lipnja 1948. godine) nije bio školovani već priučeni umjetnik. Oslikavao je svodove, kupole i zidove crkava. Kao

slikar i dekorater, bio je akter najjačeg vala ukrašavanja crkava u 20. st. U kratkom periodu od tek dvadesetak godina oslikao je mnogobrojne freske u crkvama Omišlja, Dubašnice, Vrha, Vrbnika, Dobrinja, Svetog Vida te u Svetištu Majke Božje Goričke. Sva nam ta mesta otkrivaju njegovu kvalitetu i ljepotu njegovih djela.

Usprkos iznimno plodonosnom životu ostao je široj javnosti nepoznat pa je ova izložba prava prigoda da ga iznova otkrijemo i upoznamo.

Na izložbi su predstavljena i njegova štafelajna djela, među ostalim 6 postaja križnog put iz crkve u Čunskome na otoku Lošinju, oltarna pala *Sv. Obitelj* iz župne crkve u Baški i slika *Sv. Antun propovijeda ribama* iz crkve sv. Antuna u Vrbniku.

Ivan Volarić radio je također i u Splitu, Dubrovniku i Boki Kotorskoj, a osim umjetničkom bavio se i hotelijerskom djelatnošću i vinarstvom.

Mr. Seršić zahvalio je Centru za kulturu Grada Krka koji, u suradnji s mons. dr. Franjom Velčićem, već neko vrijeme otkriva lik ovog umjetnika i koji je s njegovim djelima prošle godine gostovao u Boki Kotorskoj. Zahvalio je i župama koje su obogatile ovu izložbu posudivši originalna djela, te svima onima koji su sudjelovali u pripremi materijala i postavljanju izložbe.

Dr. Franjo Velčić, generalni vikar Krčke biskupije, okupljenima je prenio pozdrave o. biskupa mons. Ivice Petanjka. Istaknuo je kako je Ivan Volarić svojim djelima iznimno obogatio tolike crkve naših otoka, ali i juga Dalmacije: Dubrovnika i Boke Kotorske. U Boki je, ističe, čak u pravoslavnoj crkvi sv. Save napravio ikonostas. Napomenuo je kako je ova izložba tek početak otkrivanja njegovih slika, koje su još mnoge nepoznate, neotkrivene i nevrednovane. Kao prekrasan primjer njegova stvaralaštva istaknu je crkvu sv. Duha u Cresu, koja je sva urešena njegovima djelima, a koja je potrebna restauracije.

Predstavljanje izložbe glazbenim je sadržajem oplemenio Dječji župni zbor Kapljice.

Izložba Crkveni motivi Ivana Volarića, ostaje otvorena tijekom čitavog ljeta. Postav se može razgledati tijekom lipnja u jutarnjim, a tijekom srpnja i kolovoza i u poslijepodnevnim satima.

Irena Žužić

MLADOMISNICI SLAVILI MISNO SLAVLJE U KRČKOJ KATEDRALI

– Krk, 3. lipnja 2019. –

U ponedjeljak 3. lipnja navečer, dan uoči svetkovine sv. Kvirina, zaštitnika Krčke biskupije, mladomisnici Saša Malović i Kristijan Perović predvodili su koncelebrirano misno slavlje u Krčkoj katedrali.

Vlč. Sašu i vlč. Kristijana biskup Ivica Petanjak zaredio je za svećenike u Osoru, u subotu 1. lipnja. Krčki su vjernici tako imali radost prisustvovati ovom mladomisničkom slavlju samo dva dana nakon njihova ređenja i prije njihovih službenih mladih misa,

koju će vlč. Saša slaviti u nedjelju 16. lipnja u Malom Lošinju, a vlč. Kristijan u subotu 20. srpnja u Brinju.

Homiliju je održao vlč. Saša Malović. Budući da se 3. lipnja slave afrički mučenici Karlo Lwanga i drugovi, a i sam je sv. Kvirin umro svjedočkom mučeničkom smrću, vlč. Saša naglasio je snagu svjedočenja onih koji Kristu ostaju vjerni do kraja, spremni podnijeti čak i smrt. »Svi smo mi svjedoci i na nama se odražava naše uvjerenje. Pitanje je samo što svjedočimo?«, rekao je vlč. Saša. »Oni koji vjeruju u Krista odražavaju radost, privlače i mijenjaju one oko sebe. Bez vjere i promijene nas samih, nećemo moći mijenjati, niti privući Kristu nikoga.« »Moramo se zagledati i naći uzor u Kristu koji sve čini iz ljubavi. Zahvaljujemo Bogu što nam, kroz svu povijest, daje one koji se ne plaše, ne bježe, već svojom postojanošću osvjetljaju put onima oko sebe i nakon sebe. Pozvani smo svaki se dan preispitivati živimo li, činimo li i govorimo tako da smo u svakom trenutku spremni preći k Gospodinu.« »Sigurni smo da će Bog blagosloviti svaki naš trud da živimo kao svjedoci, ne srameći se svoje vjere i ne bježeći pred izazovima s kojima smo suočeni. Živjeti u Božjoj blizini, »po Kristu, s Kristom i u Kristu«, uronjeni u Božju ljubav, dat će smisao svim našim danima i našim patnjama i dati nam radost i mir«, zaključio je vlč. Saša.

Uz pozdrave i čestitke koje je mladomisnicima na početku svete mise izrekao krčki župnik vlč. Anton Valković, čestitke i izraze radosti zbog ovog misnog slavlja, uime župljana Župe Krk, izrekla je vjeroučiteljica Mirjana Žužić. Zaželjela je da svećenici i župljani jedni drugima, po molitvama, žrtvama i ljubavi, budu ona svjetlost i toplina koje su toliko potrebne za život i radost služenja. Dvojica ministranata Saši i Kristijanu uručili su bukete cvijeća.

Irena Žužić

PROSLAVLJENA SVETKOVINA SV. KVIRINA

– Krk, 4. lipnja 2019. –

Koncelebriranim misnim slavlјem koje je u utorak 4. lipnja u krčkoj katedrali predvodio varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak svečano je proslavljena svetkovina sv. Kvirina, zaštitnika Krčke biskupije i Grada Krka.

Koncelebrirali su domaći biskup ordinarij mons. Ivica Petanjak, riječki nadbiskup mons. Ivan Devčić, porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša, gospičko-senjski biskup mons. Zdenko Križić, porečki i pulski biskup u miru mons. Ivan Milovan, krčki biskup u miru mons. Valter Župan te još 64 svećenika i redovnika.

U pozdravnoj riječi mons. Petanjak je istaknuo: »Sveti Kvirin, naš nebeski zaštitnik, i ove godine okuplja i poziva da, poput njega, svoj život stavimo u službu Boga i bližnjega. Kroz cijelu povijest kršćanstva, mučenici zauzimaju posebno mjesto i posebno

štovanje vjernika, jer za sva vremena ostaju primjeri hrabrosti, odlučnosti, ustrajnosti, ali i dobrote, praštanja i milosrđa – kreposti toliko potrebnih našem vremenu: s jedne strane jakost i srčanost, s druge blagost i razumijevanje.«

Pozdravio je zatim biskupe i svećenike, redovnike i redovnice, prisutne načelnike i gradonačelnike, te sve okupljene vjernike. Posebno se zahvalio mons. Josipu Mrzljaku koji se rado odazvao pozivu da predvodi ovu svečanost.

Mons. Mrzljak izrekao je i prigodnu propovijed. Kazao je kako smo svjesni stalne napetosti između društva u kojem živimo i u koje smo uronjeni ali i onoga što nam dolazi od vjere, odozgo; tu napetost osjećamo u svojim zajednicama ali u svojoj nutrini: živimo u svijetu, ali u Božjoj riječi želimo naći smisao svojega života. Onih koji se opredjeluju živjeti za Isusa pa podnijeti i mučenje za Nj ima i danas, ali posebno prva stoljeća, vrijeme kojem pripada i sv. Kvirin, obilovala tolikim istinskim i herojskim svjedočima i mučenicima. O njima ne znamo puno biografskih podataka, ali u memoriji Crkve zauvijek ostaju primjer i uzor u našem životu. Ponekad nam je teško pojmiti kako su i to bili obični ljudi koji su prolazili kroz život kao i mi, koji su imali svojih nedostataka i slabosti, ali su u odlučujućim trenucima prepoznali što je važno i za šta vrijedi živjeti pa i umrijeti.

Danas se Crkvi spočitava kako njezin govor o čovjeku i životu, obitelji, svetosti, djealuje arhaičan, nesuvremen, no Crkva je čuvateljica poklada vjere, onoga što nam je Isus predao i na što nas Duh Božji nadahnjuje. Tu nema odstupanja. »Svatko od nas pozvan je živjeti po Božjoj riječi i pitati se kako se ona ostvaruje u našem životu, našim obiteljima. Pozvani smo slobodno prihvatići ono što je ponekad teško pojmiti: uzeti svoj križ i poći za Isusom. No to je siguran put koji osigurava dolazak k svome cilju. Upravo to nam svjedoče životi svetaca.«

»Naš hrvatski narod već 14 stoljeća živi kršćansku vjeru i tradiciju i to je dobar temelj no u te temelje i mi moramo dograđivati, živjeti od vjere i svjedočiti svoju vjeru za one koji su oko nas ali i za buduće generacije. Vjera mora biti naše životno opredjeljenje, naš život, stvarnost, naša svakodnevica.«, zaključio je mons. Mrzljak.

Irena Žužić

KARDINAL BOZANIĆ PREDVODIO SVEČANO EUHARISTIJSKO SLAVLJE U POVODU PROSLAVE 50. OBLJETNICE RIJEČKE METROPOLIJE

– Rijeka, 15. lipnja 2019. –

Dostojanstveno i svečano u subotu 15. lipnja proslavljena je 50. obljetnica uspostave metropolitanskog sjedišta u Rijeci i blagdan sv. Vida, nebeskog zaštitnika Riječke nadbiskupije i grada Rijeke. Euharistijsko slavlje predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal mons. Josip Bozanić u zajedništvu s riječkim nadbiskupom i metropolitom mons. dr. Ivanom Devčićem i biskupima Riječke metropolije: krčkim biskupom mons. dr. Ivicom

Petanjkom, porečkim i pulskim biskupom mons. dr. Draženom Kutlešom i gospicko-senjskim biskupom mons. Zdenkom Križićem. Na misi su suslavili i splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. dr. Marin Barišić, đakovačko-propovjednik nadbiskup i metropolit mons. dr. Đuro Hranić i vatikanski dužnosnik mons. dr. Christopher Zielinski, OSB. Oliv. te mnogobrojni svećenici.

Misi je prethodila procesija koja je krenula od katedrale sv. Vida i u kojoj je sudjelovala predsjednica RH Kolinda Grabar Kitarović. Proslavi zlatnog jubileja Riječke metropolije odazvali su se i: izaslanica Predsjednika Sabora RH i državna tajnica Majda Burić, izaslanik Predsjednika Vlade RH i ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković, gradonačelnik grada Rijeke Vojko Obersnel, izaslanik primorsko-goranskog župana Goran Petrc, direktor TZ Rijeke Petar Škarpa te mnogobrojni vjernici, predstavnici udruga, redovnici i redovnice, te predstavnici Evangeličke, Baptističke i Srpske pravoslavne crkve. Na misi je pjevao združeni zbor prvostolnog dekanata Riječke nadbiskupije.

Pozdravnu riječ uputio je riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić. Na početku je podsjetio da se na Trgu riječke rezolucije, na kojemu se slavila misa, nalazi najstariji prikaz sv. Vida s početka 16. stoljeća te da je Rijeka još od srednjeg vijeka povezana s ovim svecem. Njemu u čast u gornjem dijelu grada bila je sagrađena crkva, a sam grad nosio je ime Flumen Sancti Viti. Na mjestu te crkvice isusovci su 15. lipnja 1638. godine počeli graditi novu baroknu crkvu sv. Vida koja je 1925. godine postala katedralom novonastale Riječke biskupije, a 1969. katedralom Riječko-senjske nadbiskupije, da bi 2000. godine postala katedralom Riječke nadbiskupije. Ujedinjavanje Crkve na istarskim, kvarnerskim, goranskim, kordunaškim i ličkim prostorima prije 50 godina nije samo posljedica odredbe više crkvene vlasti, odnosno crkvenog zakonika, nego i ovdašnje životne stvarnosti, rekao je nadbiskup Devčić. »Uvjeren sam, braćo i sestre, da i sve nas ovdje okupljene, kao i one koji ovo sveto slavlje prate putem medija, ispunjavaju oni isti osjećaji zahvalnosti, radosti i ponosa, kao i sudionike tih događanja prije pedeset godina. Štoviše, mi imamo još veći razlog za radost i slavlje, jer nama su danas poznati plodovi proizšli iz združenosti naših biskupija u jednu crkvenu pokrajину, plodovi kojima se naraštaji katolika prije pedeset godina mogao samo nadati. Ono što su oni u nadi iščekivali, mi smo u stvarnosti doživjeli.«

U poticajnoj propovijedi kardinal Bozanić poručio je da smo kao vjernici zadržali trajnošću mučeničkog svjedočanstva kršćanskih svjedoka, nasuprot vremenu koji prolazi i koje udaljava od blizine i snage podnesenog mučeništva. Uz razne pokušaje da se danas bude popularnim, viđenim, sveprisutnim, ne uspijeva se očuvati ona svježina koja je vidljiva u slavlju mučenika. Nijedno ljudsko društvo ne može biti otporno na ljubav, ako je ljubav zanemarilo. Ne može biti otporno na istinu, ako je istinu zanijekalo. Nakon izbacivanja odrednica ljubavi i istine, kratak je put do nepoštivanja pravednosti, do progona i ubojstava. Nekada su ona prepoznatljiva u krvi mučenika, a nekada u tuzi, beznadnosti i strahu ljudi, kazao je kardinal Bozanić.

Govoreći o povijesti Riječke metropolije, propovjednik je kao primjer za nasljedovanje istaknuo neke svece i mučenike s ovoga područja, počevši od istarskih mučenika kršćanske davnine na čelu s biskupom Mavrom Porečkim, te Gaudencijom biskupa osor-

skog, do mučenika minulog stoljeća: blaženog Alojzija Stepinca, metropolita sufragan-ske Senjsko-modruške biskupije i istarskih svećenika: Hrvata blaženog Miroslava Bule-šića te Talijana blaženog Franju Ivana Bonifacija. Spomenuo je i slugu Božjega, promi-catelja apostolata katoličkih laika, krčkog biskupa Antona Mahnića. Dodao je da Rijeka čuva spomen i osjeća posebnu blizinu svetog Leopolda Bogdana Mandića te službenika Božjih: Majke Marije Krucifikse Kozulić i fra Ante Josipa Tomičića. Osim toga, cjelokupni teritorij Riječke crkvene pokrajine koji obuhvaća sjeverni Jadran i uži dio unutrašnjosti, od davnine tvori jednu cjelinu te predstavlja bogatu duhovnu i kulturnu kolijevku gdje se sačuvala hrvatska glagolska baština. "Ta tradicija osebujne duhovnosti ovoga pod-ručja, po kojoj je hrvatski narod tijekom stoljeća svjedočio i svoju vjernost općoj Crkvi i svoju stvaralačku samobitnost, potvrđena je na Drugom vatikanskom koncilu koji je vratio narodu razumljiv jezik u bogoslužju. Draga braćo i sestre, procesija ovoga Slavlja krenula je iz Riječke katedrale koja ponosno časti Sveti Križ sv. Vida i u kojoj se čuvaju zemni ostaci riječko-senjskih nadbiskupa metropolita: Viktora Burića, Josipa Pavlišića i Antona Tamaruta, koji su, zajedno s biskupima sufraganim, zauzetim pastoralnim pre-danjem ugradili svoje živote u koncilsko poslanje Crkve Riječke metropolije. Uspostava nove crkvene pokrajine u prvim postkoncilskim godinama oduševljeno je prihvaćena i shvaćena kao novi izazov za budućnost Crkve ovoga područja. To i danas, uz povjere-nje u Krista, traži od svih, kako od pastira tako i od vjernika laika, iskrenu volju za crk-venom suradnjom i spremnost za preuzimanje odgovornosti po mjeri dara Duha Sve-toga."

Nizanje političkih okolnosti tijekom prošlih pedeset godina, a i ranije, Crkva je u nas prosuđivala u svjetlu Evandela, čuvala snagu Radosne vijesti i branila dostojanstvo sva-ke ljudske osobe i naroda, pazeći da ne izgubi nadu koja joj je dana u Kristu. Pritješ-njena nije zdvajala, progonjena nije malaksala, zatirana nije mrzila. A nada se nije gasila. Naprotiv, gorljivošću mnogih, najčešće samozatajnih Kristovih učenika, razvijala se i teološka misao i izdavačka djelatnost, koja je našu Crkvu sposobila za dublju poveza-nost sa sveopćom Crkvom i za jasnije promicanje kršćanskih vrednota osyeženih Kon-cilom. Tome je na nacionalnom području dao značajan doprinos, smijemo slobodno re-ći »riječki teološko-kulturni krug«, rekao je kardinal Bozanić.

Zlatni jubilej Riječke metropolije ohrabruje i ispunja nadom, istaknuo je propovjed-nik. »Povijesnih previranja raznih boja i predznaka bilo je i prije nas. Ne postoji vreme-na koja ljudi nisu nazivali teškim, ali niti vremena koja bi za vjernike bila beznadna. No, nada je tada bila, a i danas je moguća samo uz prihvatanje i otvaranje Bogu. Kršćanska nada ima i socijalnu dimenziju, jer ona upućuje na zajedništvo i solidarnost. Kršćanska nada je otvoreni prostor sigurnosti u vjeri da Bog upravlja ljudskim životom i povješću. Kršćanska nada može biti dar vjernika svijetu. Tajna kršćanske nade leži u tome da je ona vidljiva samo ako se odjene ljubavlju. Kršćanska je nada rođena iz vjere i darovana u ljubavi.«

Zaključujući je podsjetio da riječka katedrala sv. Vida, kao i katedrale u Poreču, Puli, Krku, Gospicu i Senju, čuvaju brojne spomene na ljudi i događaje što ih je ispisivao čo-vjek nadahnut Duhom Božjim. U njima se nalaze predaje koje ohrabruju i učvršćuju na-

ša srca u nadi. Kardinal je na kraju mise istaknuo da je Crkva živa i otvara se budućnosti, a primjer su i mladi katolički skauti koji su tradicionalno na blagdan sv. Vida, nakon poprične molitve, obnovili obećanja i položili prisegu. Podsjetio je na riječi sv. Ivana Pavla II. Da nije lako biti kršćanin, ali je lijepo, te potaknuo vjernike da slijede Evangelijske knjige života.

Nadbiskup Devčić zahvalio je kardinalu Bozaniću koji je prihvatio poziv predvoditi ovo liturgijsko slavlje. »Radujemo se i ponosni smo što je kardinal iz našega kraja. Kakav je kraj, takvi su ljudi, a oni su ovdje čvrsti i nesalomljivi«, kazao je nadbiskup Devčić u zahvali kardinalu Bozaniću. Riječi zahvale uputio je metropolitama, biskupima i mnogobrojnim svećenicima, kao i svima koji su svojim dolaskom i sudjelovanjem uveličali proslavu zaštitnika Riječke nadbiskupije i grada Rijeke i zlatni jubilej Riječke metropolije. Sudjelovanje svih biskupa metropolije znak je zajedništva. »Bogu smo zahvalni na 50 godina povijesti Crkve na ovom velikom prostoru, na trudu kojega smo zajednički sijali i zajedništvu biskupa, svećenika i vjernika«, rekao je nadbiskup Devčić.

Helena Anušić

(ri-nadbiskupija.com)

**PROSLAVLJENA 100. OBLJETNICA ŽUPE SVETI VID I PREDSTAVLJENA
MONOGRAFIJA DR. SC. ANTONA BOZANIĆA
*MIHOLJICE I SVETI VID – OD NAJSTARIJIH VREMENA DO DANAS***

– 15. lipnja 2019. –

Dana 15. lipnja, na blagdan sv. Vida – zaštitnika mesta Sv. Vid - Miholjice, svečano je proslavljen patron i ujedno obilježena stoljetnica uspostave župe Sv. Mihovila arkanđela (1918. – 2018.). Svečanu koncelebriranu sv. misu u župnoj crkvi predvodio je krčki biskup mons. Ivica Petanjak uz mjesnog župnika vlč. Ivana Turčića i brojno svećenstvo te puk koji je ispunio crkvu.

Odmah poslije svečanog misnog slavlja u crkvi je predstavljena vrijedna monografija koju autorski potpisuje doc. dr. sc. Anton Bozanić, dekan i župnik omišaljski, pod naslovom: *Miholjice i Sveti Vid. Od najstarijih vremena do danas*, a objavljena je u nakladi Općine Malinska-Dubašnica. Predstavljanje monografije moderirala je Ivana Dubrović, a nazočnima su se redom obratili načelnik Općine Malinska-Dubašnica Robert Anton Kraljić, krčki biskup mons. Ivica Petanjak, recenzenti knjige prof. dr. sc. Marija Turk, umirovljena profesorica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, i doc. dr. sc. Tomislav Galović, profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, potom Ksenija Čulina, direktorka nakladničke kuće Glosa iz Rijeke u ime izvršnog nakladnika te dakako autor vlč. dr. sc. Anton Bozanić.

Povijesni i sadašnji prostor Miholjica, Svetog Vida i pripadajućih sela/zaselaka na otoku Krku vješto se i znalački promatra i predstavlja u ovoj monografiji. Od najstarijih

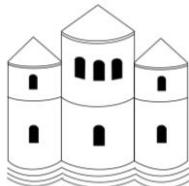
vremena do danas prošla su stoljeća i stoljeća povijesti kroz ovaj krčki kraj koji u sebi baštini i jednu od najranijih prisutnosti ispovijedanja kršćanske vjere – lokalitet zvan Cicikini (možda se u tome imenu krije upravo hipokoristik od Sv. Lucije).

Tematski gledajući, monografija *Miholjice i Sveti Vid. Od najstarijih vremena do danas* je podijeljena u pet cjelina, a uredio ju je Josip Žgaljić. Prethodi im prigodno slovo općinskog načelnika Roberta A. Kraljića i vlč. Ivana Turčića, župnika Župe sv. Vid te autorski proslov. U prvom poglavlju iznose se podatci o položaju/smještaju, staroj jezgri Miholjica, nekadašnjim selima i pripadajućim zaseocima, te stanovništvu koje se tijekom 19. st. seli u Sv. Vid. U drugom poglavlju tematizira se povjesni hod ovoga prostora u političkom i državnom pogledu od najstarijih vremena do danas. Treće poglavlje posvećeno je župi sv. Mihovila arkanđela dok se u četvrtom obrađuje kulturno nasljeđe Miholjica i Svetog Vida. Zadnje, peto poglavlje s pravom je posvećeno iseljenicima iz Svetog Vida u Sjedinjenim Američkim Državama, u New Yorku. Tako na ukupno 118 stranica monografije obogaćenim različitim slikovnim prilozima pronalazimo brojne znane i manje znane ili čak do danas nepoznate podatke i navode iz povijesti i sadašnjosti ovoga kraja.

Zaključno recimo da monografija doc. dr. sc. Anton Bozanić *Miholjice i Sveti Vid. Od najstarijih vremena do danas* osim povjesnog pregleda donosi vrijedne podatke o začetcima ovoga prostora i njegove crkvene organizacije, o zbivanjima tijekom i nakon Drugoga svjetskog rata te iznimno zanimljiva svjedočanstva o našim iseljenicima u Sjedinjenim Američkim Državama. U njoj se daje i meritorna ocjena istaknutih pojedinka koji su – poglavito intelektualno i duhovno – zadužili ovaj kraj. Svatko tko posegne za ovom knjigom bit će obogaćen riječju i slikom o jednom malom, ali značajnom prostoru otoka Krka i njegovim stanovnicima.

Tomislav Galović

Izdaje:

BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018 | fax. 051/221-483 | e-mail: ordinariat@biskupijakrk.hr
web: biskupijakrk.hr

Uređuje: Irena Žužić | Odgovara: mons. dr. Franjo Velčić, *generalni vikar*